

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel ■ Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖHK SZILÁRD-UTCA 9

I. évfolyam BUDAPEST, SZOMBAT, 1907 SZEPTEMBER 7 10. szám

A HIR 10-ik száma:

**Hol a magyar király?
 A pusztaszeri ünnep**

Habsburg-tüntetés a magyar nemzet ellen. Tünni és — hallgatni!

Wekerle álma

Uj provizorium. A kiegyezés hullámai. Minisztertanács előtt.

Luby Géza vádol A Napban

**Falussy főispán
 visszavág A Hirben**

Merénylet, sebesülés, halál,

kém, titok Klagenfurtban

Civillel beszélni tilos

A trónörökös rendelete

Züllik a horvát jogpárt!

Kecskemét veszedelme

A számszék aktái

Hajdu titoksértő, Lengyel Zoltán hűnrészes

Lányok a vásáron

A Hir tetten ért egy lánykufárt. Megmentett egy életet. A nyomozás folytatása

Amerikai párbaj

Csabai László öngyilkossága

Vak leányok vértanusága

Bűnvádi feljelentés a tettesek ellen!

Szerelmi gyilkosság a Lagunákon

Rálöttek a marosvásárhelyi kapitányra!

HÉT RIPORT

Bródy Sándor regénye

Távirat. Telefon

**Lássátok:
 ez a Habsburg-hála!**

Irta: Dr. KALMÁR ANTAL

Kinek a trónján ül I. Ferenc József? Szent István trónján. Ki volt Szent István? Árpádnak dédunokája. És ki volt Árpád? Honfoglaló, a vándor magyarnak hazát adó, négyszázéves dinasztia-alapító, akinek millennáris halálát és halálában cicsőségét Pusztaszeren ünnepli a hálás magyar nemzet. Közjogilag a nemzet és a király egy, mert egyformán egyenrangú tagjai a szent koronának, ahol tehát a nemzet egy ilyen nagyszabású történeti ünnepet ül: ott bárki is hiányozhatik, — de nem hiányozhatik a nemzet koronás királya, vagy legalább is annak törvényes képviselője.

És mit látunk? A kormány épp úgy arcucsapja az ünneplő nemzetet akkor, amikor nem figyelmezteti a királyt, nem a dinasztia etikai kötelességére: amint arcucsapnak bennünket Bécsből, ahol még a sarkantyupengésre is többet adnak, mint a magyar nemzetnek ilyen ritka ünnepélyére. Ridegen: sem a király, sem a dinasztia egyik egyetlenegy tagja sem vesz részt a pusztaszeri Árpád-ünnepségen.

Nem vagyunk a világ első nemzete, de egyetlen egy nemzetnél sem vagyunk alábbra való. Európának nincs egyetlen egy országa sem, Magyarországon kívül, mely ezer év előtti határait változatlanul megtartotta volna, amely tehát ősbib királyi koronát adna uralkodójának, mint ad a magyar nemzet. És ez a fényes királyi korona mégis csak szenvedésben és megaláztatásban, mellesben és megtürettségben tud csak részesülni a fiatal, történeti szempontból szinte kölyökszámba menő osztrák császári koronától. Ausztriában a legutolsó tüzoltó-ünnepségen is fölragyog az osztrák császári korona, — ellenben nálunk a legkimagaslóbb közjogi és történeti emlékezéseinknél se látjuk soha a magyar királyt.

Méltán csodálkozik és talán szomorkodik is ezen a magyar, — de se ne szomorkodjatok, — se ne csodálkozzatok! Horatius szerint hiába üzöd el vasvillával a farkas természetét, az újból visszatér, s a vér még sohase vált vízzé. Történetileg egészen bizonyos, hogy a Habsburgoknak Európaszerte ismeretes hálátlansága a nürnbergi vágró-focskától, Habsburgi Rudolftól datálódik. Ennek egy hős magyar király magyar fegyverekkel vivja ki a német császári koronát, ellenfele, a cseh király, ott marad a Morava véres harcmezőin s ezt Rudolf, a magyar királynak ugy hálálja meg, hogy egész Magyarországot, városaival és falvaival, mezőivel és vizeivel, hűbérül odaadja a saját fiá-

nak! Ha a hálátlanságot a vérlázító szemtelenséggel szimbolizálni lehetne: úgy nem kétséges, hogy ezt a szimbolizáló szobrot a világhistóriában Habsburgi Rudolf érdemelné ki.

De ne forgassuk tovább a történelem kerekét; a magyar nemzet martirologiája és tizenhárom Habsburg hálátlansága ugyanis egy lapra vannak megírva a sors könyvében s Klló úgy sem fogja tekinteni, hogy ki született biborban s ki a fattyu-ágyban. Seperjünk csak a j e l e n portája előtt s világítsunk be fényszórával a király és a kormány közötti viszonyba. A király türi a kormányt, de nem szereti, sőt majdnem azt lehet mondani, hogy utálja, undorodik tőle. A kormány pedig ezt tudja és érzi s innen van, hogy folytonos és tömémentlen hódolattal igyekszik a maga sorsán javítani és egy világ kincseért nem hozakodna elő olyan dologgal, amely a király ismeretes érzelmeit egy hajszállal is érintené. A nemzetnek sem életbevágó érdekei, sem szivbeli érzelmei a király előtt képviselőre nem találhatnak. Szolgák és nem férfiak veszik körül a királyt, akik nem is mondhatják meg szemtül szembe a királynak a nemzet nagy igazságait. Szomoruan tapasztaljuk ezt a kiegyezésnél, a katonai botrányoknál, a belső kormányzati politikánál, amelynek legfrissebb szégyenhardtása: a királynak, vagy képviselőtének az elmaradása a pusztaszeri Árpád apánk ünnepségénél.

Alkotmányos országban a királyt kötelességeinek teljesítésére a minisztereknek kell figyelmeztetni. Ha a miniszterek ezt elmulasztják, a király cselekedeteinek mértéke: a saját lelkiismerete. Ezt a lelkiismeretet pedig még a királynak sem szabad elnyomni ott, ahol az egy nagy történeti Habsburg-tanulással párosul. Ez a tanulás pedig abban áll, hogy a Habsburgokat Európában megverhetik mindenütt, amint-hogy meg is verték; elveszthetik örökös tartományait, amint-hogy I. Napoleon alatt el is veszítették; kiűzhették őket az olasz tartományokból és a német császárságból, amint-hogy ki is üzték: de hatalmuk alapja mindaddig megingathatatlan, míg az Árpádokhódította földterület birtokában vannak. Ezt köszönhetik a Habsburgok a fejedelmi Árpádnak, hatalmuk fundamentum-csinálójának. És I. Ferenc József még sem vesz tudomást Árpádról, a nemzet glóriás ünnepéről. Nem vesz, mert a história szerint ez is hozzátartozik a Habsburg-hálához. Majdnem igaza van Martialisnak: A Habsburgok nem élhetnek sem velünk, — sem nélkülünk!

„Főispán úr, ön panamáztott!”

Mondja: Luby Géza

„Alávaló, aljas rágalom!”

Mondja: a főispán

Falussy főispán nyilatkozik A HIR-ben

Szatmárvármegye tudvalevően a legsúlyosabban elítélte *Wekerle* Sándor miniszterelnököt azért, mert egy notórius darabontot közhivatalnokká nevezett ki. A megye megbélyegző határozatát *Falussy* Árpád főispán — érthető! — mindenképp meg akarta akadályozni, de ez nem sikerült. *Luby* Géza függetlenségi képviselő nem akarta visszavonni a *Wekerle* ellen irányuló bizalmatlansági indítványát, ezért aztán a főispán lenyilatkozta *Luby*t, tetejébe meg is gyanúsította, hogy szegény ember léteire szövetkezett a nála jóval gazdagabb *Szabó* Albert bukott képviselőjével.

Luby Géza vádol!

Luby nem olyan ember, akivel egykönnyen lehet végezni. Már válaszol is *A Nap* hasábjain, s kemény leckébe részesíti a szatmári főispánt. Visszatér *Luby* a sokat vitatott nagykárolyi választásra, melyben ő — mint mondja — azért nem vett részt, mert senki se hívta. Ő idejében akart függetlenségi jelöltet állítani, de *Falussy* azzal a kivánsággal állott elő, hogy csak hagyják a dolgot, ő grófi jelöltet keres. Különben *piszkos, alávaló rágalomnak* minősíti a főispánnak azt a vádját, mintha neki pénzübeli ügyei volnának *Szabó* Alberttel, aki unokaöccse. Ugy látszik — mondja *Luby* — a rágalmazást abban az időben tanulta *Falussy*, mikor *Bartha* Miklóssal együtt *Kolozsvárott bottal várta Kossuth Ferencet*.

Falussy főispán nyilatkozata

E kínos leleplezésen kívül a szatmári városi erdők gyanus bérbeadásával is vádolja *Falussy*t, ki az ellene irányuló nyilatkozatról még az este folyamán tudomást szerzett. *Falussy* Árpád főispán erre vonatkozólag telefonos nyilatkozatot adott s annak közzétételére *A Hír* szerkesztőségét kérte föl. A főispán ur nyilatkozata ez:

— A nagykárolyi választási küzdelemnek — mondja a főispán — *Luby* feléje se nézett, pedig ő a megyei függetlenségi párt elnöke. Volt jelöltünk, *Papp* Béla expressz-ajánlott levelet küldött neki s bár itt volt a megyében, ránk se hederített. Pedig erős küzdelmünk volt a néppárttal, de ő elnézte volna, hogy a néppárti jelölt diadalmaskodjék. *Szabó* Albert megbukott, ezen ő is, *Luby* is elkeseredtek, azért csinálták ellenem azt a mozgalmat, mely a tegnapi megyegyűlésen megbukott, mert ő csak tizenkeftedmagával maradt, az egész törvényhatóság pedig velem tartott. Kijelentem, hogy én *Luby*t soha meg nem gyanúsítottam, nem hoztam vonatkozásba az ő szegénységét a *Szabó* Albert gazdagságával. Az erre vonatkozólag megjelent nyilatkozattal nem azonosítom magam.

— Amit *Luby* a szatmári fa-üzletre nézve mondott, *alávaló rágalom, örült hazugság*. A dolog abban áll, hogy *Szatmár* törvényhatósága az avasi erdőjének kihasználására árlejtést hirdetett. Négy cég pályázott s a közgyűlés, melyen én elnököltem, a legtöbbet ígérőnek adta ki a bérletet, ami a városnak kétszázötvenezer korona több jövedelmet jelent. Semmi közöm az egész ügyhöz, annyi részem van csak benne, hogy a közgyűlésen elnököltem.

— A kolozsvári eset is a legnagyobb abszurdum. Szemszédett rágalom, mint-ha én *Kossuth* Ferencet *Bartha* Miklós társaságában bottal vártam volna. Halvány ideám sincs róla, hogy lehet ilyen meg-

nem történt dolgot kitalálni. *Én soha életemben Bartha Miklóssal együtt Kolozsvárott nem voltam!* Az egész vád mese, üres rágalom! Különben *Luby* Géza ellen megindítom az eljárást!

Eddig rendben volna minden. Szép a *Falussy* védekezése, de az a kérdés most, mit szól a nagykárolyi határozathoz — *Wekerle*. Bizony, *Falussy* hiába járt kétizben *Dánoson*, a szatmári kuruokat nem lehetett leszerelni. És ez a fő!

Két kihívás

Nagykároly, szeptember 6.

A Majos-ügyből kifolyólag *Luby* Géza képviselő a vármegye állandó választmányi ülésén kihívólag viselkedett dr. *Falussy* Árpád főispánnal szemben, ki őt ezért erőlyesen rendreutasította. E miatt provokáltatta ma *Luby* a főispánt dr. *Schönplug* Rikárd megyei főügyész és *Galasz* Ödön megbízottak által. A főispán megbízottait megnevezte *Hosvay* Aladár alispán és dr. *Kovács* Dezső személyében. Kimagyarázás után az ügyet *békésen elintézték*.

Egy másik lovasági ügy is támadt a tegnapi ülés alkalmából. A közgyűlésen *Luby* Géza képviselő kiméltlenül támadta a *Szatmárvármegye* című politikai lapos a Majos-ügyben elfoglalt csillapító álláspontja miatt. *Schröder* Béla lapszerkesztő ma *Luby* Gézát, aki tegnap *Budapestre* utazott, dr. *Péchy* István megyei főjegyző és dr. *Kovács* Dezső által táviratilag provokáltatta.

MERÉNYLET

a marosvásárhelyi rendőrkapitány ellen

— *A Hír* tudósítójának telefonjelentése. —

Marosvásárhely, szeptember 6.

Tegnap este a városi rendőrkapitányság több tisztviselője razzíát tartott a városban. Sorra járták az összes gyanusabb utcákat, tereket, a piac környékét, hogy a várost a gyanusabb emberektől megtisztítsák. Így történik ez minden két hétben egyszer nagy országos vásárok előtt. Tegnap a razzíát *Szász* Béla rendőralkapitány vezette. Kicséretében volt két rendőrfogalmazó és tizenhat közrendőr.

A Piac-tér sarkán, egy vályus-kut közelében egy rozszant ház áll. *Szász* Béla rendőralkapitány bezörgött a kapun és beboesátást kért. Ebben a pillanatban *hirtelen lövés dördült el*. A lövés alig egy arasznyira a rendőralkapitány arca mellett süvített el. A kaput betörték. Erre azonban a merénylő már elmenekült.

A Hír marosvásárhelyi tudósítója *Szász* Béla rendőralkapitány távollétében ma délután beszélgetést folytatott *Hegedüs* Károlylyal, Marosvásárhely város főkapitányával:

— Szabadságon vagyok, távollétemben *Szász* Béla alkapitány intézi az ügyeket. Hivatalosan nincsen tudomásom az ellene intézett merényletről. Tudom, hogy megtámadták, tudom, hogy egy razzia során rálöttek. Nagyobb jelentősége nincsen a dolognak.

Kiderült tehát, hogy *Szász* Béla rendőralkapitány teljesen sértetlen maradt. A rendőrség a merénylő elfogatása iránt széleskörű nyomozást indított.

Honalapító Árpád nem kell a Habsburgoknak!

Nem ünnepelnek a magyarral

Barabás erről beszéljen Pusztaszeren

A Habsburgok elbizakodottságának nincsenek határai. Borzasztó, hogy ez a szapora familia végtelen merészségében mi mindenre képes. De csak velünk, birka-türelmű magyarokkal packáz, — ha lengyel, cseh, osztrák áll velük szemben, szépen meglapulnak s beadják a derekukat. Századok óta tart már ez a lehetetlen állapot s iszonyu, hogy a Habsburg-dinasztiának a magyarokhoz való viszonya egyre ridegebbé válik. Az örökös törődne velük, ha nem szívnák föl egész életünket, ha nem tudnók, hogy gazdasági ekszisztenciánkra törnek alattomos, gonosz, rosszindulatú politikával. És igen, ha nem szedné föl a császár a tizenegymillió forint civillistát, amit pedig be nehezen izzadnak ki a szegény magyar adófizetők. Szóval: a végtelenségig kiszipolyozzák az országot és vajjon mi a köszönet, mi a hála? Semmi. Ellenkezőleg: rut hálátlansággal fizet a dinasztia.

Szenzációs értesülésben bizonyítja ezt ma *A Nap*, kiméltlenül rántva le a leplet a Habsburgok természetrajzáról. Az országos pusztaszeri Árpád-ünnep rendezősége ugyanis eljárt *Wekerle*nél, eszközölje ki, hogy a felség a nagy nemzeti ünnepen jelenjék meg. *Wekerle* biztatta a rendezőséget, hogy meg lesz, neki is tetszik a dolog, sőt sietett előterjesztést tenni a királynak. A döntés nem történt meg mindjárt, hanem csak a király negyvenéves jubileuma után. Ekkor *Wekerle*t fölcitállák Bécsbe s ott kurtán tudtára adta a magyar király, hogy ő bizony nem megy el a történetek után az Árpád-ünnepre, hanem elküldi maga helyett *József* főherceget.

Bizony, *Budapest* népe nem ujjongott azon a jubileumon, ami érthető is, *Ezt zokon vették a legfelsőbb udvarnál*, sőt később annyira fejlődött, hogy *József* főhercegnek egyenesen megtiltották az Árpád-ünnepen való megjelenését. Most pedig megjött a hideg zuhany Bécsből, a császár kabinet-irodájából, utálatos német nyelven, kétfeju-sasos papíron. A pofon, amit a magyaroknak kiutaltak, így szól:

Wien, 1907. aug. 29.

Legfelsőbb helyről nyert parancsból. Ő felségének legkegyelmesebben elhatározni méltóztatott, hogy az Árpád-ünnepen részt venni nem óhajj. Képviseletéről gondoskodás nem történik. Esetleges legfelsőbb parancsról értesítés fog menni.

Schissel s. k.,
kabinetirodai főnök.

Igy fest hát a Habsburgok magyarszeretete. Nekik bliktri a honalapító Árpád emléke, még egy udvari lakájt se küldenek a nemzet lelkéből fakadó ünnepre. Ennek a hazának minden polgára vésse a szívébe, hogy se örömeiben, se bánatában nem számíthat az uralkodóházra. Nem ránk, hanem a zsebünkre van szüksége a bécsi udvarnak . . . .

Ah! a cáfolat!

— A kis hamis —

Valóban, hiányzott még valami, hogy teljes legyen a zürzavar, ami a kabinet-iroda zord hangu levele nyomán támadt. *Egycáfolat!* Már itt van:

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Egy estilap az Árpád-ünnepel kapcsolatosan a miniszterelnök állítólagos előterjesztéséből kiindulva, különféle híreket és nyilatkozatokat kolportál. Illetékes helyről fel vagyunk hatalmazva annak meghatározottabb kijelentésre, hogy a közleményben foglaltak elejétől-végig valótlanok.

Ravasz kis cikk ez, az már bizonyos. Csupa köntörfalazás, hijján minden őszinteségnek. Nem

a súlyos hiba velejéről cseveg a miniszterelnöki sajtóiroda, hanem apró részletkérdésekbe kapaszkodik bele. Hogy tett-e előterjesztést Wekerle a királynak, vagy nem — igazán mellékes. Nem tartozik a dologra. Bár biztosan tudjuk, hogy tett. Hiába tagadják! De a Schissel kabinetfőnök által aláírt levelet, azt, hogy a király *anemzeti ünnepen nem is képviselteti magát*, — a tulajdonképpeni sértést — még csak nem is cáfolják. Ennyi elszántság még Wekerleben sincs, pedig ő könnyen tulteszi magát a dolgokon. A gyöngye cáfolatocska tehát a lényegben hivatalos beismerés. Bécs elküldte a pofont, át kell venni!

Készülnek a minisztertanácsra

Bajban a kiegyezés

Wekerle provizóriumról álmodik

Egyetlen egy pozitív credményt nem volt képes a magyar kormány a kiegyezési tárgyalások folyamán elérni. Minden egy megy, amint az osztrák kormány akarja s ez így fog elartani mindaddig, amíg a kiegyezés férc-műve a parlament elé kerül. Az osztrákok szelében beszélnek, hogy a magyar kiegyezési politikusok, azok, akik a tárgyalásokban részt vesznek, tisztára tájékozatlanok. Egyre beszélnek, beszélnek, végül mégis az történik, amit az osztrák kíván.

A magyar kabinet a nagy szünet után most hétfőn tartja első tanácskozását. Kossuth Ferenc csak vasárnap érkezik ugyan vissza, de miniszteriumában már előkészítik a legközelebbi tanácskozás anyagát. Tóry igazságügyi- és Mezőssy Béla földművelésügyi miniszteri államtitkárok Sztéryni József államtitkárral már korán reggel hozzáfogtak a munkához, utóbb Lers Vilmos osztálytanácsos, a kereskedelmi miniszterium kiegyezési-szakértője is részt vett a tanácskozáson.

Wekerle Sándor érzi a helyzet súlyos voltát. Látja, hogy az ország nagy közvéleménye élénk figyelemmel kíséri a függetlenségi párti képviselőket a kiegyezéssel szemben követett magatartását s nem szándékszik szó nélkül eltűnni, hogy a függetlenségi többség a kiegyezést megszavazza. S mert látja az utjába gördülő súlyos akadályokat, máris azzal a gondolattal foglalkozik, hogy esekély egy esztendősz kiegyezési provizóriumot kér a parlamenttől.

Azok a kevesen, akik a miniszterelnök tervéről tudnak, éppen nem helyeslik az eszmét. A Pester Lloyd beszélgetett is a halvaszületett dologról egy politikai előkelőséggel, aki szintén eltiltően nyilatkozott.

— A kiegyezési provizóriumot lanszírozni, olcsó mulatság. Az idei év végével lejár az 1899. évi XXX. törvények. Valaminek tehát föltétlenül kell történnie 1908. január elsején, ami a két állam kereskedelmi forgalmát szabályozza. Természetes, hogy az illetékes köröknek gondolkodniuk kell a fölött, hogy 1918-ra intézkedés történjék. Ha a kiegyezést nem sikerül nyélbe ütni, ideiglenesen kell intézkedni. Más kérdés, hogy az egy évi ideiglenesség előnyére lesz-e a helyzetnek. Nem hiszem — folytatta ez a politikus — mert minél tovább konziderálunk, annál több lesz a komplikáció, sőt személyi változásokat is vonhat maga után.

Mindegy, csináljon Wekerle, amit akar, próbálkozzék, amivel csak akar, a kiegyezést tiz esztendőre a függetlenségi párt nem szavazhatja meg, a provizóriumot még kevésbé. Nincs nekünk semmi dolgunk Ausztriával s ami közösségünk van vele, attól is meg akarunk szabadulni. A nemzet többséget adott a függetlenségi programnak s ezzel kijelölte az utat, amelyen haladni kíván. Nem kell az országnak a hatvanhét, a gazdasági közösség, a közös bank, nem kell a kvóta és nem kell a közös hadsereg. Wekerle pedig minden gondolata odairányul, hogy mindezeket a hatvanhetes intézményeket megerősítse.

Háború vagy hadgyakorlat?

Merénylet a király ellen? Minden tilos!

Ferenc Ferdinánd rendelete Sok a kém!

Klagenfurti szenzációk

Klagenfurtban úgy látszik nem is hadgyakorlat folyik, hanem háború. Sebesülésekkel, halálesetekkel, merényletekkel, kémekkel és letartóztatásokkal kombinálva. Mint *A Hír* Klagenfurtban tartózkodó munkatársa jelenti, furcsa állapotok uralkodnak a klagenfurti táborban. Tegnap délelőtt a király ellen intézett merénylet minden cáfolat ellenére valóban megtörtént. A hadgyakorlatok elején igen sok sebesülés és haláleset történt. Az is igaz, hogy a múlt hét végén a gyakorlatokon egy főhadnagyot agyonlöltek. Ferenc Ferdinánd — amint *A Hír* bécsi munkatársa megtudta — olyan rendeletet adott ki, amilyent háború idején szokás. Ami legjobban jellemzi a helyzetet: Klagenfurt tele van olasz, cseh kémekkel, akik közül már többet letartóztattak. Minden jel arra vall, hogy Klagenfurtban nem is hadgyakorlat folyik, hanem háború. Vagy — próbaháború.

I.

Merénylet a király ellen Cáfolják!

Tehát megtörtént

Csütörtök délután terjedt el világszerte az a hír, hogy Klagenfurtban a király ellen merényletet követtek el. E szerint délelőtt, a mikor a király a Markstrassén végighajtatott, egy idősebb ember, állítólag olasz munkás áttört a kordonon, az udvari fogat elé rohant és botot emelt a királyra. A támadót letartóztatták. A király sértetlen maradt. Ez volt az első hír. Délutánra már megindult a cáfolat-eső. Cáfolta a Magyar Távirati Iroda, a Bécsi Távirati Iroda, a Bud. Tud., a Nagy. Tud. és az Isten Tud.-ja hány más könyvmatos. A cáfolatok csak megerősítették a merénylet híreit.

Ma délután Klagenfurtból a következő távirat érkezett *A Hír* szerkesztőségébe:

Hivatalosan felhatalmaztak bennünket annak közlésére, hogy a merényletről szóló hírek teljességgel alaptalanok. Ő felsége itt tartózkodásának mindkét napja a legnagyobb rendben, minden incidens nélkül telt el egy városban, mint a táborban. Ő felsége ma volt először a táborban és ezen útjában senki sem zavarta meg, még kérvényező sem. A merényletről szóló hírek tehát alaptalanok.

Kaerntner Tageblatt.

Tegnap az első cáfolatok a merényletből incidenst csináltak és a támadó olaszból kérvényező öreg embert. Ma már nincsen incidens, nincsen kérvényező, nincsen letartóztatás, nincsen semmi. El vagyunk rá készülve, hogy holnap már újabb értesítést kapunk: a király nincs is Klagenfurtban. És ez legalább is lesz olyan valószínű, mint az, hogy a merénylet nem történt meg.

II.

Tilos! Tilos!

**A Klagenfurti hadgyakorlatok
Ferenc Ferdinánd rendelete**

Különös állapotok vannak Klagenfurtban. Amint *A Hír* Klagenfurtban tartózkodó bécsi munkatársa táviratozza, tegnap feltűnő erőlködést fejtettek ki, hogy a király ellen elkövetett mé-

rénylet híreit eltussolják. Nagy titokban folynak a gyakorlatok és mélységes titokban tartják azt is, hogy Klagenfurtban hetek óta bántatlanul több olasz kém tartózkodott, akik közül csak tegnap tartóztattak le egyet.

Olyan intézkedéseket léptettek életbe a klagenfurti gyakorlatokon, amelyeket hozzáértők állítása szerint csak háború esetén alkalmaznak. A vezérkar főnöke, Conrad tábornagy, Ferenc Ferdinánd bizalmasa, egyenesen a trónörökös utasítására szigorú rendeletet adott ki a napokban a klagenfurti gyakorlatokon résztvevő teljes hadtestnek.

Ferenc Ferdinánd és Conrad rendelete szerint „tilos a legénységnek éppen úgy, mint a tisztikarnak szolgálaton kívül civilemberekkel érintkezni; a gyakorlaton történt dolgokról tilos bárkinek is, különösen az újságíróknak bármilyen felvilágosítást adni.“ A rendeletnek még több rendelkezése van. Végezetül megjegyzi, hogy szigorú büntetés vár azokra, akik annak bármely rendelkezését megszegik.

A szigorú rendelet miatt a katonák körében nagy az elkeseredés.

III.

Kémek a táborban

Egy olasz és egy cseh

Amióta megkezdődött a klagenfurti hadgyakorlat, Klagenfurtot ellepték a kémek. Tele van a város olasz és német kémekkel. A rendőrség és a katonaság kétszeres figyelemmel kíséri őket. Az olasz diákok ugyszólván teljesen rendőri felügyelet alatt állanak.

Nagy riadalom volt a napokban a táborban. Egy cseh diák — Pupovac Mihály a neve — a legszigorubb rendelkezések mellett és a legnagyobb katonai kordonon át is bejutott a táborba, úgy hogy a vezérkar közlébe jutott, nem messze Ferenc Ferdinánd trónörököstől. Pupovacot letartóztatták. Nem akarja bevallani, hogy miért ment a táborba, de azt is tagadja, hogy kém volna. A rendőrség a katonai hatóság intézkedéséig fogva tartja. A táborban igen szigorú vizsgálatot tartottak, hogy minő módon jutott a táborba Pupovac Mátyás, a cseh kém.

A rendőrség tegnap letartóztatta Giuseppe Voschi olasz diákot, aki szerzetesi ruhában járt Klagenfurtban, nyilvánvalóan kémkedés céljából. Ez a letartóztatás is nagy riadalmat keltett a táborban.

Ilyen az élet Klagenfurtban, a táborban.

Nem kell az album. Hálából a fizetésrendezésért, a vasutasok diszalbumot akartak átnyújtani Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek és államtitkárnak, Sztéryni Józsefnek. A két album remekmű munka lett volna, az ára kerek huszezer korona, de a tervezett ajándékból semmi se lesz. Kossuth Ferenc — nagyon okosan — egy Karlsbadban kelt rendeletével leintette az egész mozgalmat. A miniszter örövend annak, hogy a vasuti személyzet elismeri és méltányolja azt a támogatást, melylyel a kormány érdekeik iránt viseltetik, de a diszalbumból nem kér. Még pedig arra való tekintettel, hogy ez a személyzetre nézve anyagi megterheléssel járna. Kossuth végül arra kéri rendeletében a vasuti személyzetet, hogy az album-tervet ejtse el.

Bomlanak a horvátok!

Detronizálták a többség elnökét

Potocsnyáktól kirekesztették

Akár tud róla R a k o d c z a y bár, akár nem, ma olyan hír jött Horvátországból, amelynek magyar szempontból csak örülni lehet. A horvát-koalíciót úgy drótozta össze még Polónyi Géza, hogy benne szám szerint a jogpárt vezetett. Tuskán Grga volt az elnöke a pártnak s a magyar országgyűlésen husz-huszonkét embere volt. Csak volt, de nincs.

T u s k á n megneszelte, hogy hivi elfordultak tőle s egy értekezleten, éppen tegnap este tartották, l e m o n d o t t az elnöki tisztségről. S miután Tuskántól szépszerivel megszabadultak, k i r u g t á k hamarosan P o t o c s n y á k o t is, a híres horvátot, aki csak akkor tud magyarul, amikor pénzt kér a képviselőháztól.

Napirenden kívüli pont következett. A párt klerikális és nem klerikális elemei folytatták a leszámolást s egymást támadták. Kissé hevesen, kissé indulatosan, úgy horvát módra. A belső háboruságnak a vége nem lehet kétséges. A jogpárt teljesen szétmállik és ezzel megdőlt a lázadó krovátok legnagyobb pártja, sőt többsége. Jól teszi Rakodczay, ha ezt a maga érdeméül tünteti fel s még jobban cselekszik, ha a többi horvát pártot is belülről robbantatja. Nem baj, ha pénzbe is kerül . . .

Amiről nincs törvény. Egyetlen szolgálati rendtartásunk van, a vasutasok pragmatikája, az sem tökéletes. A részleteit a Ház meg nem vitatta, nagyrészt nem is ismeri s ha nagy kinnal és küzdéssel törvénybe iktatták is, csonka és tökéletlen, mert a részletei, az eleven husba vágó intézkedések, egyszerű miniszteri rendelet csupán. Addig van, amíg a miniszternek tetszik s ha változtat rajta, azon sem segíthet a vasutas. És még ezért a semmiért is irigylük a vasutast az állami tisztviselő, akiknek ennyiük sincs. Mozognak, tanácskoznak is, szeptember huszonkettedikén már országos kongresszust is tartanak Szegeden. Előterjesztik fizetési kívánságaikat, valamiféle nyugdíjat kérnek szerényebb állásban levő kollégáik, a pénzügyőrök, altisztek és szolgák részére, de szolgálatuk rendjének szabályozását is megreklamálják. És kell, hogy megkapják. Lehetetlen, hogy ebben az országban, ahol ezer törvény védi egy idegen országnak, Ausztriának iparát, kereskedelmét, hitelét, ne lehessen gondoskodni arról, hogy az állami tisztviselő jogai is, kötelességei is szabályoztassanak.

Az üzlet minden előtt. Az egész ország azzal kél és azzal nyugszik, vajjon miképp szabadulhatnánk meg hamarosan Ausztriától, tőkésjének, kereskedelmének és iparának súlyos jármától. S csinálhat a nép, amit akar, van itt köztünk néhány eleven lelkiismeretlenség, amely a maga anyagi előnye kedvéért fölládozza a nemzet minden aspirációját, sőt érdekét is. Egy ismert fővárosi pénzbaró, aki a *dohányon* is keres, a *són* is szerez, ujabban érintkezést keresett a *Zivnostenka Banka* című cseh pénzintézettel, hogy vele magyar pénzforrások kiaknázására szövetkezzen. A pénzbaró lelkes hive volt a letűnt szabadelvű rendszernek, a báróságot is ebben az időben vásárolta, — pardon, készpénzzel fizette, — s hogy ma sem érez a nemzettel nemcsak az mutatja, hogy összeszűri a levelet az osztrákkal, de az is,

hogy egyik csendes társa és közvetítője *Hieronym Károly*, Tisza István kereskedelmi minisztere.

Magyarország — tartomány. Ha úgy kezelnek is minket, mintha tartománya volnánk a düledező osztrák monarkának, akkor sem szabad eltünnünk azokat az Ausztriából importált térképeket, amelyeken tényleg tartományképpen szerepelünk. *A Hír* is felszólalt ez ellen az osztrák impertinencia ellen, amelynek melegágya persze, hogy *Luiger* és a szivéhez nőtt *Grossösterreicher-mozgalom*. A kormány egyik felhivatalosa ma azt jelenti, hogy a térképet a belügyminiszter és a kereskedelmi miniszter kitiltották. Végre egy kormányintézkedés, amelyet nem kell kifogásolni. Megdicsérni meg nem merjük, mert hátha visszavonják a kitiltó rendeletet . . .

Mi történt Szirákon?

Merénylet Fabritius ellen Rálöttek a honvédek

Különös élet folyik most katonáknál. Melyeséges titokban folynak a gyakorlatok, egymást érik a balesetek, halálesetek, minden napra esik egy-egy degradálás és nagyon gyakoriak az utóbbi időben a tisztek ellen elkövetett merényletek. Mult héten Klagenfurtban agyonlöttek egy főhadnagyot. Ezen a héten — mint *A Nap* értesül — eredményében jelentéktelenebb, de jelentőségében sokkal szenzációsabb esemény történt: *Szirákon az ott folyó gyakorlatok során kétszer rálöttek Fabritius Győző ezredesre, az első honvéd gyalogezred hírhedt parancsnokára.*

Augusztus huszonkettedike óta gyakorlatoznak a honvédek. Szeptember első napjaiban értek a *nógrádmegyei Szirákra*. Nem fogadták nagy rokonszenvvel a honvédeket, sőt mint ahogy egy tartalékos megírta, a lakosok nem akartak ételt, italt, szállást adni azoknak a katonáknak, akik vállalkoztak arra, hogy a parlamentet szuronyos puskával szétkeressék.

Fabritius Győző ezredes ellen a merényletet ezen a héten követték el. Valaki *célba vette*, kétszer éles golyóval feléje lött úgy, hogy a golyók a füle mellett süvitettek el. Nagy nyomozást indítottak ebben az ügyben. A nyomozás semmiféle eredményre nem vezetett.

Budapesten, hivatalos helyen semmit sem akarnak tudni a merényletről.

Távirati uton kérdést intézett *A Hír* szerkesztősége Szirák község elöljáróságához a merényletre vonatkozólag. Késő éjjel érkezett meg a válasz:

Merényletről semmit sem tudunk. Elöljáróság.

Ez a cáfolat nem mond semmit. Nem tudnak róla, de nem mondják, hogy nem történt meg. Ugy látszik, megtörtént.

Igazságot keresnek a bírák. Elégedetlen — és nem ok nélkül az — ebben az országban mindenki. Nem gondoskodik itt senki másról, mint önmagáról, önmagáról azonban a legjobban. Évekig nem vette észre senki a bírákat. Rottenetes munkát adott nekik a mi különben gyatra és kezdetleges iparunk és vidékiesen kiszerű kereskedelmünk és nem sokkal kényelmesebben él a büntügyi személyzet. A mellett a fizetésük tisztán balkáni rendszert. Mire valamelyes fizetéshez jut a bíró, tele van adóssággal,

gonddal, bajjal, meg is öregedett s tessék most tőle megkövetelni, hogy minden gondolata és minden pillanata az igazság keresésének szőljön. A bírák — igen helyesen — szervezkednek s egyéges erővel keresik ezuttal a maguk igazságát, megélhetésük feltételeit és minden irányban való függetlenítésüket. A debreceni törvényszék kerületébe tartozó bírák és ügyészek az országos kongresszus összehívását sürgetik, a beszerceiek részletezik is kívánságaikat és megemlítik, hogy a katonatiszteknek csak a lakbérük is nagyobb, mint a bírósági, vagy az ügyészi. Csatlakozott a balassagyarmati bírói és ügyészi kar is a mozgalomhoz s néhány nap múlva együtt lesz a tábor, hogy követeljen és joggal követeljen. Olyan sok dolog vár nálunk alapos rendezésre, hogy talán sohasem készülnek el. De sohasem lehet az országnak, a parlamentnek és első sorban a kormánynak annyi dolga, hogy a bírák megélhetéséről és függetlenítéséről ne gondoskodhassék sürgősen.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Tisztviselőtársainkhoz!

Van szerencsénk a kartárs urakat értesíteni, hogy a szövetségek által netán felmondott váltóközléseiket kifizették, ha a kölcsönvétel és kezességük fizetése törvényes letiltással terhelve nincs. Intézetünk eddig egyetlen váltót sem adott visszafizetésére s így a kölcsönök teljes díszletje biztosítva van. Takarékbetétek után 5 és fél százalék kamatot fizetünk.

Tisztviselők Takarékpénztára részv. társ.

Budapest, Rottenbiller-utca 5. Telefon 93-23.

Igazgatók: Lázár Árpád gróf főispán, Szentmarjay Dezsi kúriai bíró, földbíró, Zákó Milán főispán, Nagy György kir. tanácsos, áll. jószágigazgató, Grabanovich Géza kir. törv. elnök, nagybirtokos, Leopold Kornél kir. tanácsos, pénzügy-igazgató, Berczy Ernő posta- és táviratai tanácsos, Nyéki Németh Imre belügyminiszteri titkár, főbíró, Gorov Miksa gyári főhivatalnok, Quirini Gusztáv műszaki tanácsos, Utry József székesszék. v. v. igazgatója, Halász Vilmos a generál bizt. társ. ny. cégvezetője, Würth Pál m. á. v. főmérnök, budapesti háztulajdonos, Deues Gyula a könyves Kálmán ir. részv. társ. irodafőnöke, Dr. Fleisemann Illés jogtanácsos, Kelti Lajos ügyvezető igazgató, háztulajdonos. A választmány elnöke Dr. Várossy Gyula katonai érsek, alelnökei: báró Pongrácz Vince min. o. tanácsos, a pénzügyminiszterium elnöke osztályának vezetője és Tshóly József min. tanácsos. A felügyelő-bizottság elnöke: Biemar Károly kir. főügyész, ügyvezető, dr. Csutary Lajos miniszteri tanácsos, Zsolnai Pál kir. főtanácsos.

Tüdő-mellbajok

(Tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkópiát, tüdőveszesurult, kitűnő eredménytel gyógyítottak új gyógyszerrel, inhalációkkal és

szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA Tüdőbajok kezelése — inhalatorium

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut

Rendelés 11-12.2. 4-ig. 82.

Rum. likőrök

és készítése házilag!!

100%-200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrátum jamaika rum kivonat, vagy az alább felsorolt likőrkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1½-2 liter igen finom rumot, vagy 2½-3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Használati utasítás minden üveghez. — Allasah, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárlikőr, Curacao, Cseresznyelikőr, Diólikőr, Fodormentes, Kakaó, Kávé (Crème de Mocha), Köményes, Meggylikőr, Marasquinó, Rosztopán, Vanília, Waldmeister, Ősi és sárga barack stb. Conc. jamaika rum-kivonat és Cognackivonat

I kor. beküldése ellenében börtentve küldök egy adag bármilyen likőr vagy rumkivonatot próbára. Pórkártár:

Majthényi Béla

arany kereszt díjazott és Illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

Előkelő

társadalmi összeköttetésekkel bíró urakat és nőket egy új irodalmi mű terjesztésére helyben és vidéken fényes javadalmazással alkalmazzunk. Akvizícióképes egyének (mollékes foglalkozásként is) könnyen kereshetnek meg havonta 1000 koronát. Magyar Könyvkereskedő Részvénytárs. Budapest, Liszt 10110 Ferenc-tér 6.

Intelligens, kvalifikált

fiatalember, aki jelenleg egy nagyobb pénzintézet pénztárosa és jelentékeny óvadékkal rendelkezik, az intézet feloszlása miatt hasonló vagy agykereskedésben azonnali belépésre állást keres. Szíves megkereséseket

„Szorgalmas és megbízható 15000”

jelige alatt a HIR kiadóhivatalába kér

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házbán).

Magas előlegok. Telefon 65-39. Magas előlegok. Legnagyobb butorszállítási költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közelgő nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást

Klopfer Testvérek

IMAHÁZA

Nagy János-utca 1c.

számu ház (az Andrássy-utól köröndnél) kertjében külön épült

— óriási díszcsarnokban. —

Ülések bérelhetők szombaton este 7-10 óráig vasárnap reggel 6 órától d. u. 5-ig (a déli órákban is).

Villanyvilágítás.

Amerikai párbaj

miatt lett öngyilkos tegnap délután Szolnokon a Zónaszállóban Csabai László Kisujszállási állomási gondnok

— A Hír tudósítójának telefonjelentése. —

Szolnok, szeptember 6.

Szolnok városában pénteken délután — amint A Hír távirati tudósítás alapján már jelentette — feltűnést keltő öngyilkosság történt. Vasárnap délelőtt érkezett meg Szolnokra szüleinek látogatására Csabai László kisujszállási állomási felügyelőgyakornok. Apja, Csabai János földbirtokos Szolnokon. A fia, Csabai László mindössze huszonnégyéves és csak egy esztendeje gyakornok az államvasutak Kisujszállási állomásán.

Tegnap délután Csabai László elment a szolnoki Zónaszállóra és szobát bérelt. Ez négy óra körül történt. Mikor a szobát elfoglalta, előre kifizette, majd tollat, tintát és levélpapírokat kért. Fél óráig irhatott a szobájában. Fél öt óra körül nagy revolverdörrenés riasztotta fel a szálló alkalmazottait. Betörték Csabai szobájába. Csabai László kezében a füstölő revolverrel, haldokolva feküdt a földön. A rendőrség intézkedésére a városi kórházba szállították, ahol fél óra múlva meghalt.

Két levelet találtak a szálló szobájában. Egyik Csabai Jánosnak volt címezve, a másik a rendőrséghez. A rendőrségen fölbontották a levelet, amelyből kiderült, hogy a szerencsétlen fiatalember amerikai párbaj áldozata. A levél erre vonatkozó része így hangzik:

Öngyilkossá lettem, mert adott szavam közt erre. Amerikai párbaj áldozata vagyok. Hogy kivel vívtam amerikai párbajt, azt nem vagyok hajlandó elárulni. Örökké tilok marad ez, ha az illető nem jelentkezik. Kérem a boncolást mellőzni.

Csabai László szülei semmit sem tudnak az amerikai párbajról. A rendőrség ebben a rejtélyes ügyben széleskörű nyomozást indított. Mindaddig semmi pozitív eredményre nem jutottak.

A megmérgezett város

Tifusz Kecskeméten

Négyszáz beteg, sok halott

(A Hír kiküldött tudósítójának telefonjelentése.)

Kecskemét, szeptember 6.

A katasztrófákban és borzalmakban bővelkedő idei nyár egymásután termi a legmegdöbbentőbb eseményeket. Nem mulik nap, hogy újabb veszedelmekről ne érkeznék hírek és a szerencsétlenségekből nekünk is ugyancsak kijut a részünk. A legújabb veszedelem egy várost sújt. Kecskemétről van szó, amelyet a járványos betegségek egyik legveszedelmesebbje, a tifusz tart rémületben.

A döbbenetes járványt a rossz ivóvíz okozta. Kecskemétnek, borzalom elgondolni is, alig van egyetlen kutja, amely egészséges, élvezhető vizet szolgáltatna. Ártézi kutakat sem sikerült furni a városban, amely még a Tiszából sem kaphat vizet. Ez okozta a rémes veszedelmet.

Néhány nap óta valósággal dühöng Kecskeméten a tifuszjárvány. Eddig négyszáz megbetegedés történt, a halálozások száma pedig aránylag abnormisan nagy, mert a megbetegedések olyan természetűek, hogy igen sok esetben az orvosok tehetetlenül állnak velük szemben. Ma délelőtt rendkívüli ülést tartott a városi hatóság a tifuszjárvány ügyében. Szó volt arról, hogy az összes kutakat hatóságilag lepecsételik, ezt az óvintézkedést azonban elvetették, mert tűz esetén a várost óriási veszedelembé döntené.

Hat kutat azonban mégis le kellett pecsételni, mert kétségtelenül megállapították, hogy halálosan veszedelmes a vizük.

Hogy tifusz van, az nem is csudálni való ebben a szerencsétlen városban. Csak tegnap konstataáltak, hogy egyetlen udvaron negyven sertést nevelnek. A köznép udvarán kábitó a szenny és bűz, amely a szárazságban könnyen inficiál.

Husz milliónyi vagyona van Kecskemétnek s évenként huszonöt koronát fordít utcaöntözésre. Ez a statisztikai adat is sok mindent megmagyaráz. A tifusz terjesztője azonkívül a mértéktelen dinnyeevés. Reggel, délben, este dinnyét esznek a lakosok ezrei. Gyorsan megkapják a bélhurutot s nyomán a tifuszt.

A járvány pusztít már a katonák közt is. A kiszivárgó hírek szerint száznál több legény fekszik a katonai kórházban. József főherceg éppen ezért megüzente, hogy most nem teszi be a lábát garnizonjába.

A tifuszjárványnál azonban sokkal veszedelmesebb az, hogy a várost elárasztották mérgezett hussal. A rendőrség kétségtelenül megállapította, hogy a városi nyílt piacon rendszeresen árulják egyes mészárosok és hentesek a döghúst. Ma rendőrök jelentek meg Kovács Imre hentes sátránál s eltiltották az asztalán levő hús és szalonna árusításától. Papp György főkapitány intézkedésére elkobozták az egész huskészletet s szigorú vizsgálatot indítottak.

Egy másik hentes hét döglött disznó húsát és szalonnáját mérte ki. De későn tudták meg. Egy harmadik vizsgálat és engedély nélkül ölt le tizenkét sertést. Valamennyi beteg volt, de a husnak csak kisebb részét sikerült lefoglalni. Egy negyedik hentes hamis járattal adott el s ölt le beteg állatokat.

A nyomozás kiderítette, hogy az utóbbi időben rendszeresen, állandóan, döglött, el-

hullott, bűzhödött húsárut csempészték be a közeli falvakból és pusztákról. A nagy paraszt-várost hetekre ellátták a borzalmas eledellel. Az orvosok tehetetlenek. Éjjel-nappal dolgoznak, az ócska kórház megtelt zsúfolásig. De a járvánnyal szemben, amely folyton terjed, nem boldogulnak. A tifusz rohamosan pusztít, a kórház nem fogadhatja be az áldozatokat, a mérgezett hús is pusztít, sertésvágóhid nincs s kellő ellenőrzés sem lehet.

Dr. Kecskeméti Lajos tisztii főorvosnak ma délelőtt tizenhét újabb tifuszos megbetegedést jelentettek be s egyáltalán nincs remény a baj gyors orvoslására.

Egy női apostol

Montefiore asszony Budapesten

Az angol

suffragettek küzdelme

Minden angol suffragett között a legérdekesebb és legagilisabb kétségkívül Dora B. Montefiore asszony, aki európai agitációs körútjában, a Feministák Egyesületének meghívására ellátogatott hozzánk is. Kedd este óta tartózkodik az érdekes vendég a magyar fővárosban, ahol körülbelül egy hetet szándékozik eltölteni. Mialatt itt lesz, minden idejét a munkának szenteli, annak a mozgalomnak az érdekében, amelynek szolgálatába szegődött és amelynek nincs lelkesebb apostola, mint éppen ő. Tegnap este a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében tartott rendkívüli érdekes felolvasást Az angol suffragettek küzdelme címmel, vasárnap délután pedig a magyar feministák nagy népgyűlést rendeznek, amelyen Montefiore asszony német nyelven fog beszélni. Ennek az a legnagyobb érdekessége, hogy az első népgyűlés Magyarországon, amit nők szabad ég alatt tartanak.

A nők választói jogának ligája kérte fel Montefiore asszonyt, hogy járja be Európa országait és férfiaknál is ritka szónoki tehetséggel szerezzen híveket a nagy mozgalomnak, amely különösen Angliában és az angol gyarmatokon veri legnagyobb hullámait. Az idén már bejárta Francia-, Svéd- és Finnországot, ahol a mozgalomnak eddig legnagyobb eredménye van Európában és utolsó állomása Budapest. Egyenesen Stuttgartból jött ide, ahol résztvett a nemzetközi szocialisták kongresszusán.

A felolvasás előtt, A Hír munkatársa felfigyelt a női apostolra. Nem fiatal asszony már, de senki sem hinné róla, hogy Montefiorenak, a nagy angol szociológusnak a menyé — nagymama.

— Nagyon sajnálom, — kezdte az érdekes beszélgetést, — hogy tavaly ősszel és most a tavaszszal, amikor a nők általános választói jogáért folytattuk nagy küzdelmeinket az angol parlament falain belül is, oly tévesen informálták a magyar újságokat. Azt írták, hogy valóságos hecc volt ez a harc, amelyen minden ember kacagott. Nos, hát ez nem igaz. Mi az angol parlamentben tribünt emeltünk s szónokaink kezdünk. Ha a rendőr eltávolított egy szónokot, jött a másik és így került a sor rám is. Mindnyájunkat pénzbírságra ítélték. Megfizethettem volna, hiszen nem vagyok szegény. A férjem farmer volt Ausztráliában és most is vannak ott nagy kiterjedésű birtokaim. De azzal, hogy megtagadtam a rám rótt pénzbírság megfizetését is demonstrálni akartam, hogy nem tűrjük tovább az elnyomást. November végén volt ez és engem a börtönbe hurcoltak. Nem adatott meg nekem, hogy elszenvedjem a börtönbüntetés; miután megbetegedtem, a barátaim kifizették helyettem a bírságot és én kiszabadultam.

— A nők választói jogának a mozgalma nem új keletű és mintegy ötven esztendőre vezethető vissza, amikor John Stuart Mill a híres szociológus kezdte meg. Csak azután keletkezett a mozgalom Amerikában és az európai országokban. A suffragettek kérdésével az összes angol politikai pártok foglalkoznak, de teljesen különféleképpen. A konzervatívok csak az előkelő osztálynak akarják a választói jogot megadni, míg a liberálisok megígérték, hogy megtesznek mindent, amit kívánunk, — ha kormányra jutnak. Az ígéret azonban ügylétszik csak ígéret maradt, mert a liberális párt tagjai nem tesznek semmit.

— Angliában nagyon sok egyesületük van a suffragetteknek, amelyek egy szövetséget képeznek. Ezenfelül van egy olyan szövetségünk is, ami mindenesetre nagyon érdekes dolog, — amelynek tagjai szintén küzdenek a nők választói jogáért. Agitációs működésemet nagyon régen kezdtem meg, amikor még Ausztráliában élttem megboldogult urammal. Ott már sokkal messzebb tartanak, mint a művelt Európában és Amerikában, mert ott a nők nemcsak választók, de — választhatók is! Furcsa ugyebár, hogy amíg a kolóniákban teljes politikai egyenjogúságot ad a kormány a nőknek, az anyaországban nem akarják ezt a jogot elismerni. Sőt Európának is van egy olyan autonómjoggal bíró területe — Mann szigete, ahol a nőknek megvan a választói joga. Ha Angliában várakozásunk ellenére, a kormány nem váltaná be ígéretét, akkor többen a suffragettek közül, köztük én is, kimegyünk Ausztráliába, képviselőkké választatjuk magunkat és onnan folytatjuk akciónkat.

Montefiore asszony ezután elmondta, hogy nagy érdeklődéssel tanulmányozta a magyar parlamentáris viszonyokat, amelyek csodálatosképpen hasonlítanak az angolhoz. Azelőtt Angliában is volt birtokokhoz kötött női választói jog, éppen úgy, mint nálunk és a két helyen csaknem egyidőben törölték el 48-ban, a választói jog demokratizálásakor.

Angliában 653 képviselő közül 420 már leköthette magát a suffragettek mozgalmának. Ennek érdemét elsősorban Montefiore asszony agitációjának a javára írják.

Egy tragikus élet

Akit mindenki üldözött

„Meghalok — mert nincs állásom“

— A Hír tudósítójának telefonjelentése. —
Szeged, szeptember 6.

Egy kétségbeesett, szerencsétlen ember lett ma Szegeden öngyilkos. Szendrey Pál, volt városi tanácsjegyző, aki kilenc évvel ezelőtt fegyelmi vétség miatt elvesztette a hivatalát és azóta nem bírt álláshoz jutni, — ma reggel a temetőben gyermekei sírján föbeléte magát. Életveszélyes sebbel vitték be a városi kórházba. Szendrey zsebében két levelet találtak. Az egyik a feleségének szól, a másikat a főkapitánysághoz intézte és azt írja, hogy öngyilkossá kellett lennie, mert mindenki üldözte és sehol nem tudott állást kapni.

A feleségének, a kegyetlen feleségnek szóló levele nagyon rövid:

Folyton üldöztél, elzavartál most is, a jövőm nincs biztosítva; megyek a halálba! A viszontlátásig: Pali.

Egész kálváriát futott meg ez a boldogtalan ember, míg a fegyvere ravaszát meghuzta. Ezelőtt kilenc esztendővel a hivatali vizsgálat kiderítette, hogy a kezére bízott pénzből ezer korona hiányzik. Fegyelmet indítottak ellene. Az első fórum elítélte, de a másik fórum fölmentette — bizonyítékok híjján. Bizonyítékok híjján; ez az indoklás mérgezte meg Szendrey Pál életét. Felmentése után is hangoztatta, bizonyítottatta az ártatlanságát, de az emberek szemében oda volt a becsülete, s nem tudott többé valamire való állást kapni. Huszonöt-harminc forintos nyomorult állásokban tengődött.

Amikor az állásától fölfüggesztették Szendreyt, vége lett a családi nyugalmának is. A felesége megutálta, folyton szekirozta és — mint hátrahagyott levélben írja az öngyilkos — végre valósággal kikergette a házából. Senkije és semmije nem volt és ráadásul pár nap előtt elvesztette az utolsó kis állását is. Napokig egy falatot nem evett, s éhesen, lerongyolódva állított be a feleségéhez, aki most a szüleinél lakik.

— Éhes vagyok. Öt napja nem ettem. Adjatok valamit ennem.

Az asszony szíve nem lágyult meg, kikergette a szerencsétlen urát. A végsőkéig elkésereedett ember aztán ma reggel revolverhez nyúlt. A gyermekei sírján lőtt magára. A kórház orvosai azt mondják, hogy a seb nem föltétlenül veszélyes, van remény a felgyógyulásához.

Szeged közönsége körében nagy részvétet keltett a Szendrey Pál tragédiája. A társaságokban már ma gyűjtés indult meg, elhatározták, hogy ha az öngyilkos felgyógyul, gondoskodnak a jövőjéről.

Segítség! Segítség!

A leányszöktető színész a börtönben

Salgó Béla levelez

A legkalandosabb, legfantasztikusabb életek közül való a Salgó Béla, másik nevén László Miksa volt színész élete. Salgó évekké ezelőtt magába bolondította egy kisvárosi orvos özvegyét s kivándorolt Amerikába az özvegygel és annak kis leányával együtt. Odakint New-Yorkban egy kis vendéglőt, ugynevezett *Boarding house*-t nyitottak, amely szépen virágzott. Az asszony, akivel Salgó vadházasságban élt, Amerikában meghalt, mire a színész a kis leánynyal, Schneider Margittal, visszajött Magyarországra. A tizenégy éves leányt a család akkor elvette Salgótól, és az angol kisasszonyok budapesti zárójába adta be. A színész — ez márciusban volt — elkésereedett küzdelmet kezdett a kis Margit kiszabadításáért. Mindennap sirva és ordítva ostromolta a zárdaönököt, apai szeretetére és jogaira hivatkozva, hogy adja ki neki Margitot. Aztán fantasztikus szöktetési terveket eszelt ki, de minden kétségbeesett ravaszága megtört azon a hét lakaton, amelyekkel a leányt őrizték. A család föl is jelentette Salgót ezért, de akkor csakhamar kiszabadult a rendőrség kezéből.

A család, Schneiderné családja, nem hagyta abba Salgó üldözését. A bácsmegeyi árvaszék útján följelentést tette a színész ellen, hamis eskü és sikkasztás címén. Azzal vádolták, hogy Schneiderné hagyatékát hamis eskü segítségével eltulajdonította. New-Yorkban ugyanis Schneiderné halála után Salgó állítólag megesküdött, hogy az asszony neki törvényes felesége volt, csak így adták ki neki a hagyatékot. A rendőrség e feljelentésre megint *letartóztatta Salgót, sőt elkobozta tőle Schneiderné hamvait is, amelyeket a színész egy fekete ércszelencében mindig magánál hordott.*

Salgó azóta vizsgálati fogságban ül. Kétségbeesetten hangoztatja minden kihallgatásakor az ártatlanságát, azt állítja, hogy a vagyon az övé, de míg ezt hitelesen nem tisztázza, *nem eresztik ki a fogságból.*

Az üldözött ember a múlt héten levelet írt a new-yorki *Bevándorló* című magyar ujság szerkesztőjének, hogy tisztázza őt a vádaktól. A levél, amelyben a rab segítségért kiált a tengerentúlról, így hangzik:

Tisztelt szerkesztő ur! Mindenekelőtt elnézését kérem ezen alkalmatlankodásért, amelylyel önhöz fordulok, de higgye el, kérem, csak a végső szükség és a sorsom fölötti kétségbeesés kényszerített arra, hogy ismét jölelküséghez fordulva, megkérjem önt: *Mentsen meg a teljes erkölcsi elzűlléstől — mentsen meg. — Azt hiszem, hogy ön tudja, milyen hajsza indult meg ellenem Margitka rokonsága részéről, most pedig dacára annak, hogy a Margitka örökségét képező összes meglevő holmit és értéktárgyakat itt a gyámjának átadtam, az árvaszék azzal vádol, hogy New-Yorkban levő *boarding house*-ot 1992 Madison Avenue — amely állítólag a megboldogult tulajdonát képezte, én eladtam és az árát zsebreavágtam volna! Amig ezen vád alól nem tisztázom magam, fogva tartanak. Könyörüljön rajtam, szerkesztő ur, hisz ön az egyetlen magyar New-Yorkban, aki minden igaz ügyet önzetlenül védni szokott. Kérem a következő: *Kegyeskedjék egy teljes hiteles kivonatot kérni a new-yorki record-office-től, vagy pedig egy nyilatkozatot a ház tulajdonosától. Truax bírótól azíránt, hogy az 1992 Madison Avenuen levő ház bérleti szerződése kinek a nevében volt 1906. áprilistól kezdve októberig. De könyörgöm, ezt teljes hiteles, formában küldeni, közjegyzőileg és konzulátusilag hitelesítve, mert ez igazolni fogja azt, hogy a ház az én nevemen volt és így én magamat nem loptattam meg. Továbbá kérem, hogy attól az egyéntől, azt hiszem Geizlernek hívják, aki tőlem a házat teljes felszereléssel együtt átvette, egy közjegyzőileg hitelesített**

nyilatkozatot kérni, hogy mennyiért vette át tőlem és hogy a ház átvételekor abban hány lakó volt. Kérve kérem szerkesztő urat, tegye meg és mentsen meg egy ártatlanul szenvedő embert az élethez. Tiszteletteljes kéresem teljesítéséért könyörögve s szerkesztő ur kegyes jószívűségét előre köszönve, vagyok

legalázatosabb szolgálója

Salgó Béla,

családi néven

László Miksa,

vizsgálati fogoly.

Törvényszéki palota,

Budapest.

A *Bevándorló* szerkesztője, Singer Mihály, most választott Salgónak. Nem vállalja a megbízatást, hanem azt ajánlja a fogoly színésznek, hogy bizzon meg az ügyével egy amerikai ügyvédet. Így később fog az ügy tisztázódni, de legalább az ügyvéd keres...

A velencei véres hajnal

Komarovszky gróf halódása Gyilkos szerelem

A velencei S a n - M a r c o - kórház egyik különszobájában egy gyönyörű férfi fekszik, láztól kicserepedett ajkában égő cigaretta, nyugodt, nem törődik a halállal, amelynek fekete árnyéka már ott settenkedik az ágya körül. Komarovszky gróf, akit tegnap hajnalban Naonimoff Miklós öt revolverlövessel leterített, most bucsuzik az élettől, amely eddig csak örömeiket és gyönyörűségeket hozott neki; vége van, az orvosok feladták, az operáció nem sikerült. Az asszonynak a nevé, aki miatt két férfi pusztul el, sohasem fogják megtudni. Annyi bizonyos, hogy előkelő, dúsgazdag orosz nő, mind a ketten szerelmek voltak belé, ő a gróft választotta, ezért történt a gyilkosság. Naonimoff már a velencei fegyházban várja a büntetését. Nyugodt ő is; nem törődik semmivel. A szenzációs ügy részleteit a következőkben jelenti tudósítónk:

„Nincs remény...“

Komarovszky gróf állapota aggasztóra fordult. Orvosai *l a p a r a t o m i á t* hajtottak végre rajta, de a műtét sem hozta meg a kívánt eredményt. Az orvosok csüggedten jelentették ki az ujságíróknak:

— Nincs remény!

Egyik golyó a tüdejét horzsolta és ma reggel tudóvérzés állott be. A gróf nyugodt. Folyton cigarettázik, éjszaka felírta egy papírra, hogy végrendeletet akar. A hatóság küldöttei előtt intézkedett hétmillió rubelre rugó vagyónáról, amelynek nagy részét egy *h ö l g y r e* hagyta, akinek nevét nem akarják elárulni és aki miatt kell meghalnia, Komarovszky ideális férfiszépség és a fehér párnák közt, lázas arccal oly vonzó és tragikus jelenség, hogy az összes apácák, akik körülötte vannak, sirnak.

A gyilkos

Naonimoff Miklós, aki agyonlőtte szerelmi féltékenységből a gróft, már a velencei fegyház egyik cellájának lakója. O r e l kormányzójának fia, többszörös miliomos és mindössze huszonkét éves. Kihallgatásakor előadta, hogy nem politikai okokból követte el a merényletet, hanem szerelmi féltékenységből. Komarovszky szeretőjét imádta és ezért lőtte le vetélytársát. A cellájában felés alá járkál, nyugodt, de halásápadt. Két

nap óta nem evett. Bevallotta, hogy a gondolásnak, aki a szökését megkönnyítette, négy száz lírát adott, nehogy elárulja.

— Ha le nem tartóztatnak, úgy öngyilkos lettem volna Veronában! — mondotta a vizsgálóbíróknak. Dél előtt, amikor a fogházor az ételt beadta zárkájába, a kezét tördelve sóhajtozta:

— Mit fog szólni ehhez az apám?

Naonimoffot nagyon őrzik, nehogy öngyilkosságot kíséreljen meg.

Rablógyilkosság?

A szép orosz gróf titokzatos meggyilkolása nem politikai okból, még kevésbé szerelmi féltékenységből történt. *A Hir* bécsi tudósítója szenzációs fordulatról értesít bennünket, amely szerint az olasz rendőrség eddigi nyomozása igen romantikus alapon indult, Komarovszky gróf rablógyilkosság áldozata.

A bécsi rendőrség megállapította, hogy Komarovszky gróf augusztus 30-án Bécsben járt, az Imperial-hotelben lakott, utazásának célja volt, hogy életét egy hölgy javára félmillió korona erejéig behiztosítsa. Hogy ki az a titokzatos hölgy, aki az egész szövényes bűnügy mozgatója, akinek kezében futnak össze a gyilkosság számai, azt eddig meg nem állapíthatták, vagy pedig a nyomozás érdekében titokban tartják. A gróf behiztosította magát, aztán hazautazott Velencébe.

Míg Bécsben tartózkodott, a szálloda előcsarnokában gyakran láttak két rendkívül elegánsan öltözött urat, akik Komarovszky minden lépését figyelemmel kísérték. Kiderült, hogy az a két gyanús ember Naonimoff, az oreli kormányzó fia, akit Velencében már a gyilkosság miatt letartóztatták és Szeifert Ede párisi lakos, bankár. Mikor a gróf elutazott Naonimoff a legközelebbi vonattal követte a lagunák városába és tegnapelőtt reggel ő gyilkolta meg öt revolverlövessel. A bécsi rendőrség ma délután letartóztatta Szeifert bankárt. Kihallgatásakor mindent tagadott; előadta, hogy párisi lakos, bankár, üzleti ügyben járt Bécsben Naonimoff egyik ügyfele, más összeköttetésben nincs vele. A rendőrség azonban számos gyanuok alapján letartóztatta. Holnap Velencébe kísérik és szembesítik a gyilkossal. Minden jel arra vall, hogy a szerencsétlen orosz főúr egy bünszövetkezet áldozata, amely a félmilliót akarta megkaparítani.

Büntársak

Bécs, szeptember 6.

A bécsi rendőrség az éjszaka folyamán rendkívül fontos adatokat nyomozott ki, amelyek kétségtelen bizonyosságot tesznek arról, hogy a gróf tervszerű rablógyilkosság áldozata. Szeifert igazi neve Schelkoff Pál orosz ember. A gróf Bécsbe jövetelének napján borotváltatta le körszakállát és régi lakásáról egy kis garni szállóba költözött, ahol többször kereste fel Naonimoff és más emberek, akiknek személyleírása megegyezik a gróf két inasával. A letartóztatáskor Szeifert-Schelkoff lakásán a harisnyájában talált 18.000 frankon kívül később még 1800 frankot találtak. A bünszövetkezet harmadik tagját, Komarovszky szeretőjét, akinek nevére biztositatta magát, még nem tartóztatták le.

A HIR

Budapest, szeptember 6.

Erzsébet királynéért. A királyné tragikus halálának évfordulóján, szeptember tizedikén reggel gyászmisét mondanak Erzsébet királyné lelkiüdvéért a budai királyi vártemplomban. A gyászmisén az összes udvari tisztviselők és az udvari személyzet tagjai is résztvesznek. A hivatalos főistentisztelet délelőtt tíz órakor lesz a Mátyás-templomban.

Vértanuk. A modern kor vértanui azok, akik a tudományért halnak mártírhallátt. A felfedezők, akik idegen földeket akarnak hódítani a kulturának és jegessivatagok közt az új világ határán pusztulnak el; tudós orvosok, akik isszonyu betegségek számán töprengnek és saját életüket kockáztatva, kísérletezéseik közben megfertőzik magukat, ezek a hősök, a félistenek, a vértanuk. Újabb tudományos expedíció eltűnéséről érkeznek jelentések. Egy angol-amerikai expedíció három hónapja, hogy elhagyta Alaskát, észak felé indultak, a sark vonzotta a bátor kutatókat. Most a hajót megtalálták, nem messze a kikötőtől rábukkantak *Lisingvell* világhírű amerikai geológus holttestére. A többieknek semmi nyoma. Hatvan tagja volt a társaságnak, mind ott veszett. Nagyobb hősök, mint egy véres háború diadalmas hadvezérei.

Meghíusult gyilkosság. Zelenka Mihályt, a Városi Villamos társaság egyik munkását Szenté József főköcsimester előterjesztésére a szolgálatból hétfőn elbocsátották, mert állítólag részeges, hazsártos volt. Zelenka ma elment egy Bulyovszky-utcai koresmába, ahol villamos vasutasok előtt ezt mondta:

— Megölöm azt a kutyát, mert elvette a kenyeremet.

Aztán nyomában kirohant az Aréna-utra, a kocsiműhelyhez. Belőtt az ablakon Zelenkára, de a golyó csak vállát surolta a gyűlölt főlebbvalónak. Szentét bevitték a főkapitányságra.

Achim fia. Békés-Csabáról jelentették tegnap azt a hihetetlen hírt, hogy Achim L. András fiát nem vették föl az állami iskolába, mert az apja szocialista elveket vall. A félhivatalos Magyar Távirati Irodának ma azt sürgőnyzik Csabáról, hogy ez a hír valótlan. Achim fia az állami iskolába jár és azok közé tartozik, akiket az első napon felvettek. Ha így van, nagyon örvendünk. De mégis kételkedni kell a félhivatalos közleményben, mert *A Hir* szerkesztősége csütörtök este hét órakor telefonon beszélt Achim L. Andrásal s ő maga mondta nekünk, hogy a fiát visszautasították az állami iskolából. Már most kinek higgyünk? Achimnak, vagy a cáfoló-masínának. Majd elváltak, hol az igazság. Várjunk.

Boda a bádogosok ellen. Dr. Boda Dezső főkapitány keményhangu átiratot intézett a hónapok óta sztrájkoló bádogossegédek sztrájkbizottságához. Sajnálattal tapasztalta — ugymond — hogy a sztrájkolók erőszakossággal, sőt inzultusokkal kényszerítik a dolgozni akarókat a munka abbahagyására. Már egyszer — július 4-én — intette a sztrájkolókat, hogy óvakodjanak a terrorizmustól. Most utoljára hívja föl a bizottságot, hogy tartsa féken a küzdőket a munka szabadságra érdekében. Ha újabb erőszakosság történik, akkor feloszlatja a sztrájktagyát.

A rendőrség gyásza. Horváth Jenő budapesti rendőrfogalmazó tegnap a Vay Ádám-utca 5. szám alatt elhunyt s ma délután temették a korepesi-temető halottas házából. A tisztikar koszorút tett a ravatalára és testületileg résztvett a temetésen.

Halálra égett leány. Erdélyi Dezső zeneanár lakásán, a Timár-utca 17. száma alatt, Schlögl Anna tizenhét éves szobaleány ma este vacsorát melegített egy spirituszos gyorsforralón. A szesz fölrobbant, szétmúlt s a láng belekapott a fiatal leány ruhájába. Borzalmasan összeégette a szerencsétlen teremést nyakán, arcán, mellén, hasán és mind a két kezén. Haldokolt, amikor a mentők a Margit-kórházba szállították.

Ne bánts a magyart! A magyarság egyik legfanatikusabb ellenségét, Csaplovits János antalfalvi evangélikus lelkészt utolérte tegnap a végzet. A bányási egyházkerület törvényeséke hivatalvesztésre ítélte. Csaplovits büne az volt, hogy megtagadta a magyar istentisztelet tartását, a magyar nyelvet kitiltotta a templomból. Ezenkívül a tót lakosság körében a legvakmerőbb nemzetiségi izgatást üzte s az ottárról fanatikus gyűlöletet hirdetett a magyarok ellen.

Párbajozó zokék. Vasárnap volt a lóverseny-meeting vége, és hétfőn este a Tattersaalban furcsa párbajra állt föl két gentleman, két-két segédje s az a néhány ur, aki a párbajra meghívást kapott. Két zoké volt az ellenfél, Janer Géza, aki magyar fiu, és Carslake, a Dréher-istálló lovasa, aki Ausztráliából való. Zokék természetesen nem vivhatnak karddal, vagy pisztolylyal, hanem a párbajnak nálunk eredeti módját választották: ökökre vívtak. Zoké-féltékenységgel a párbaj előzménye. Egy versenyben az ausztráliai fiu úgy lovagolt, hogy elzárta Janek utját s a magyar lovas le is maradt. A futam végén Janek Carslake mögé lovagolt és nagyon gorombán szólt rá:

— Ha ezt még egyszer megteszed — mondta — kiruglak a nyeregből.

Carslake nem értette meg, de lefordította angolra Janek kijelentését s ekkor azt mondta:

— Csak jár a szája; ha korrekt gentleman, megverekszik velem ezért ököre.

Janek elfogadta a kihívást, amelyből nemcsak dicsőség, hanem egy-egy részről 1200 korona függött.

Néhány leckét vett boxolásban és úgy állapodtak meg, hogy a meeting végén fognak megverekedni, mert hátha komoly baja esik valamilyeknek s azután nem tudna lovagolni. Hétfőn azután szabályszerűen lefolyt a match. Az összes zokék és trénerék kivonultak, sőt eljött több istálló tulajdonos. Kettő közülök, állítólag Szemere Miklós és Üchtritz Zsigmond báró, hatezer koronába fogadtak. Szemere persze Janek pártján van, az ő lovasa, ő is neveltette. Janek segédje Lawton zoké volt s egy istállófiu, Carslake pedig Walkington zoké és egy másik istállófiu. A mérkőzés — nagy izgalom közepette — hét percig tartott. Kölcsönösen véresre boxolták egymást a felek, végül is Carslake összeesett és földadta a versenyt. A dicsőség s a pénz Janeké lett, de ő is harcceptelenül hagyta el a csatateret.

Angol szén Budapesten. A tanács ma tartott ülésén 120.000 métermázsa angol szenet rendelt meg. Két hajóval 80.000 olyan angol szenet, amelyért a vállalkozó a budapesti rakodón lerakva, 3 korona 99 fillért kért és 6300 kalóriát garantált. Ezenkívül megvengezer métermázsa 7500—8000 kalóriás elsőrangú angol szenet is rendelt a tanács. Az olcsóbb szenet a kiskereskedők 4 korona 36 fillérért kapják majd a fővárostól.

Házasság. Fehér Leo eljegyezte Gross Frida kisasszonyt, Gross Simon, a Gross és Löwenstein cég beltárgyjának leányát Budapesten.

A tolvaj földbirtokos. Elegánsan öltözött, nyulánk, sápadt arcu fiatalember állított be a minap Deim Lázár magánzóhoz:

— Maklányi Bertalan földbirtokos vagyok — mutatkozott be s aztán elmondta, hogy a Felvidéken nagy birtoka van, amelyet egy budapesti házra óhajt becsereálni. Hallotta, hogy Deim hajlandó a cserére s ezért jött. A magánzó csodálkozva hallgatta végig a hosszú előadást s aztán kijelentette, hogy nincs is háza.

— Bocsánat, — szölt Maklányi, — akkor az ügynök bizonyára rossz nevet mondott tévedésből.

Udvarias köszönéssel távozott. Deim később vette észre, hogy a szalonból ellopta az ékszerdobozt, amelyben kétezer koronányi drágaság volt. A földbirtokos vitte el. A furfangos szélhámos ellen már egész sereg hasonló följelentést tettek. Böbeszédűségével mindenütt lekötötte a házigazda figyelmét s elloppja a keze ügyébe eső tárgyakat. Az állítólagos Maklányit nyomozzák.

Gyilkos merénylet. Széman Lajos fodrász bement az Erzsébet királyné-ut 41. számú korcsmába és beszélgetni kezdett Pollák Karolina pincérnővel. Azt mondta, hogy ma utoljára süt reá a nap sajnálta, hogy együtt haljanak meg. A leány megijedt és elszaladt. A Hajcsár-uton revolvért rántott elő a fiatalember s a leányra lött. Szerencsére csak a lábán találta el. Aztán magával akart végezni, de a járőrelők lefogták s bekisérték a főkapitányságra. Ott azzal védekezett, hogy életunt, bár nem tudja miért s egyedül nem akart meghalni. Letartóztatták.

A birkozók új trükkje. A birkozóknak, akik minden este a cirkuszban produkálják magukat, nincs szerencsájük az idén nálunk. A Hír leleplezte a szövetségüket, és mellesleg külön botrányuk is akadt majdnem minden este. Nemcsak azért volt nekik kellemetlen a leleplezés, mert rontotta az üzletüket, s alaposan megváltoztatta a közönségnek bennük való hitét, de azért is, mert elrontotta egy tervüket, amelyet most akartak végrehajtani. Minden birkozó-meeting vége felé úgy szokás, hogy új érdekességgel villanyozzák föl a publikum lankadó érdeklődését. Két évvel ezelőtt Cziganyevits megjelenése volt ez az érdekesség, utolsó pillanatban viadalra hívta ki a legjobb birkozókat. Tavaly a két óriás kozákkal csaltak be új közönséget a mutatványukhoz. Az idén pedig azt tervezték, hogy Lurich és Cziganyevits fognak az utolsó napokra megérkezni. Fájdalom, ez most már nem lehet. Kimutattuk, hogy a két híres birkozó egy trupp az itt működő Abergékkal, a család tehát tulságosan átlátszó lett volna. Más trükkjeiket kellett tehát gondoskodni. Ki is eszelték valamit, és meg is valósítják, ha ugyan el nem vesztik a kedvüket attól, hogy ebben is leleplezzük őket. A birkozók szerződtették *Kahula indiánus birkozót*, aki bőrhárisnya-kosztümben, vad huj-huj-kiáltásokkal szokott birkozni. Hát ez persze látványosság lenne, tódulnának az emberek. A naiv publikum vegye tehát már most tudomásul, hogy Kahutát a becsületes nevén *Lorenz Gáspárnak hívják, és becsületes bajor söröző-legény*, akinek nagyon barna a bőre, és ez minden vonatkozása az indiánusokhoz. Most kíváncsiak vagyunk, vajjon valóban eljön-e?

A lántörő angolnak feladták a kabinetkérdést: vagy megbirkózik a két Czájával, vagy kiadják az utját. Cyclop tehát ma este kiállt Czája Józseffel. Rettenetes küzdelem volt ez, amely eltartott husz percig. A közönség izgatottan nézte a mérkőzést, amelynek során Cyclop vad erejével, Czája pedig rendkívüli ügyességével tünt ki. De ledobni nem lehetett a bikaöltöt, mert hasra fektült és csak akkor kelt fel megint a szünyegről, nagyot kiáltva, amikor ellenfele megcsiklándozta egy kicsit. Husz perc után a bíró lefűtyülte a mérkőzést, amelyet legközelebb befogadjanak. Hogy végződik majd, legyőzheti-e az ügyesség és tudás a nyers erőt, elvállik. Czája mindenesetre fenntartja azt a fogadását, hogy jótékony célra ad háromszáz koronát, ha Cyclopot két vállra nem fekteti...

Háboru egy nyomda körül. Karlócan épületes botrány játszódott le a szerb egyházi nyomda körül. A szerb kongresszusi választmány legutóbbi ülésén kimondta, hogy a karlócai szerb nyomda, amely a Grgeteg és Beocsin kolostorok pénzén épült, egyházi vagyont, s ezért a kongresszus felügyelete alá tartozik. A választmány erre a kolostori nyomda igazgatóját, *Ruvárac Dimitrije* főesperest felfüggesztette és helyébe *Koszovác Mátát* nevezte ki. A kongresszus azonnal kiküldött egy bizottságot a nyomda átvételére, de *Ruvárac* megtagadta a nyomda átadását azzal, hogy a nyomda a szerzetesnevelő intézet tulajdona, s míg az intézettől megbízást nem kap, nem adja át senkinek. A kongresszusi választmány erre a várostól karhatalmat kért. E közben *Ruváracot* a bizottság eltávolította a nyomdából, amelynek aztán az összes zárait, kulcsait kicserélték. A pénzeszközök kulcsait azonban magával vitte a kitétt igazgató és intézkedett, hogy a posta a nyomda címére érkező küldeményeket neki adja át. *Ruvárac* főesperes ma a mitrovicai törvényszéken bünvádi feljelentést tett az erőszakos kongresszusi választmány ellen, amely azzal magyarázza eljárását, hogy a nyomda eddigi vezetője nagy panamákat csinált.

Osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték mai húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

40.000 koronát nyert: 95853.
10.000 koronát nyertek: 6228 7228 43636.
3000 koronát nyertek: 88933 98196 113908.
2000 koronát nyertek: 83292 58297 92150.
1000 koronát nyertek: 21112 36762 44563 70762 71979 108214.
500 koronát nyertek: 2866 12768 26843 38995 39670 45996 56335 59122 63918 65638 67437 69920 71842 73072 74816 75309 78192 79384 85261 86356 93098 95469 102814 104327 105452 108321 109134 117072 122471 122775 123074.

A nőkufárok

A Hír akciójának folytatása

Megmentettünk egy lányt

De a többivel ki törődik?

Folytatjuk a beszámolást az éjjeli Budapest titkai körül tett nyomozásunkról.

Budapest a nemzetközi leánykereskedés központja. Nálunk hatalmas és jól él a leánykereskedő, mert a gaztetteit a törvény türi, hiszen azt a néhány napi toloncházat, ami értük jár, nem lehet büntetésnek nevezni. De ha már meghosszulni nem lehet száz meg száz leányélet sárbagázolását, legalább akadályozzuk meg, ne tegyük olyan könnyűvé, hogy azt lehessen mondani: a leánykereskedés hatósági támogatással folyik.

A Hír Szilágyi Hugót, ezt a sötét gonoszágában már szinte csodálatos gazembert, az éjjeli Budapest hatalmas urát, *fegyházba fogja juttatni*, mert a leánykereskedésen kívül más súlyosabb bűnök is terhelik a lelkét. De ha tőle megszabadítottuk a várost, áll a helyébe más, a fővezér helyét elfoglalja valamelyik alvezére és a pesti lányok ismét nincsenek biztonságban.

A rendszer megváltoztatása, a mai indolencia és lelkiismeretlenség elpusztítása szükséges. Ha Boda főkapitány legényei be tudták cipelni a rendőrségre az este bázisító tisztességes lányokat, vigyázzanak jobban az emberhus körül folvó üzletekre is. Amit mi meg tudunk csinálni, mennyivel jobban kellene azt tudnia a milliókkal főtartott, hivatalos hatalommal dolgozó rendőrségnek!

A Hír megment egy lányt

Tegnap este megtudtuk, hogy a Nyugoti pályaudvarról leánykereskedők indulnak el Kecskemétre. *Venger* Karesi vitt le oda egy lányt Baranyainé üzletébe. A Hír munkatársa rögtön kiment a pályaudvarra, hogy legalább ezt az egy üzletet elrontsa, Kecskemétre utazott és arról, amit ott végzett, ezt jelentette telefonon:

Az utazás

Kecskemét, szeptember 6.

Amikor kiértem a pályaudvarra, az esti gyors már a sineken állt. Ezen kívül még csak egy vonat indult Kecskemétre, egy személyvonat.

Közvetlenül a gyors indulása előtt érkezett meg sietve egy jól öltözött nő — az arcát a sötétben nem láthattam és beszélt az egyik másodperre osztályú kocsi. Utána jött néhány másodperre osztályú kocsi, egy szőke, tömzsi ember és fölugrott ugyanabba a kocsi. Ez a vaggon közvetlenül a *miniszterelnöki kocsi* után volt fölkapcsolva.

A pincér után én is fölkaptam a vonatra, a szomszédos kocsi és indultunk. Az utazás alatt semmi figyelemreméltó sem történt. De Czepléden, ahova félzseka érkeztem, amint az ablakon kinéztem, látszott, hogy *Karesi kiugrik a kocsi*, utána a leány — és mire én is utánuk akarom vetni magam, a vonat már robot tovább.

Keresem Karesit és a lányt

Nagy baj volt ez. Tudtam, hogy Karesi szállítmánya Kecskemétre szól és Czepléden nem marad, de most már nem követhetem nyomom és nem voltam biztos benne, megfoghatom-e a párt.

Kecskemétre érve, késő éjszaka elmentem Baranyainé házába, amely a Petőfi-utcában, az óvodával szemközt van és kérdezősködtem az új leány után, aki ma este érkezett. Nem akartak tudni semmiről.

Ekkor *Papp György* főkapitánytól magamhoz kértem *Dobos István* rendőrt, akivel még egyszer elmentem Baranyainéhoz. Most aztán, hosszas vallatás után elmondották itt, hogy ma este, a gyorsvonat után érkező személyvonattal csakugyan megérkezett Kecskemétre Karesi egy leánnyal, akit *Szilágyi Hugó* küldött hozzá. Az asszony azonban, aki Szilágyival és Glanceal állandó üzleti összeköttetésben volt, olvasta már A Hír első közléseit és félt, hogy bajba kerül a rendőrséggel, ha Szilágyiékkel továbbra is üzleteket köt, ezért nem vette meg a portékát.

— Hová vitte hát Karesi azt a lányt?

— Azt nem tudom.

Elmentem tehát a városba keresni egy leányt, akit el akarnak adni és egy gazembert, aki emberhusból pénzt akar csinálni. Bementem a többi éjjeli tanyába; sehol semmi nyom. Akkor a főkapitány, aki a legnagyobb előzenyességgel adott felvilágosításokat, elmondta, hogy Kecskeméten igen sok az éjjeli koresma. Azokban is rendőri felügyelet alatt álló lányok szolgálnak ki. Már a harmadik ilyen koresmában megtaláltam, amit kerestem.

— Jött-e ma új lány magukhoz? — kérdeztem.

— Igen, a *Mariska*. . . . .

— Küldje ide.

Mariska kiszabadul

Odajött Mariska; magas, szőke lány. Elmondta, hogy csakugyan Karesival jött Pestről Kecskemétre. Czepléden azonban kiszálltak. Karesi azt mondta, hogy vacsorázni akar ott, valójában azért, hogy ha a vonaton valami gyanúsat vettek észre és a kecskeméti rendőrséget figyelmeztetik, kijátszsa a detektíveket. A később jövő személyvonaton folytatták az utat Kecskemétig.

Szilágyi Hugót ismeri, de semmit sem akar mondani róla. A rendőrrel tehát fölcitáltattam ma délelőttre a kapitányságra, ahol aztán rábeszéltem, biztattam, nógattam, egy rendőrbiztos is segített, amíg végre beszélni kezdett.

Kager Róza, másként Mariska, odafönn, Pesten nevelőnő volt, Szilágyi Hugó három hónapja ismerkedett meg vele. Szeretője lett és amit keresett, azt odaadta neki. Mielőtt Szilágyi a rendőrségre került volna, ahol most néhány napot ül, rábeszélte, jöjjön vele Kecskemétre, ahol koresmát nyit és Mariska lesz a kaszírő benne. Mariska ráállott és hogy most Szilágyi nem jöhetett, maga helyett Karesit küldte, aki mint látjuk, lelkiismeretesen el is járt, de Baranyainé visszautasította a portékát.

— Hát most mit csinál itt, Mariska?

— Várom míg a Hugó lejön.

— Nem fog az lejönni, csak magát akarta eladni.

— Nem igaz az! Másokat elad, de engem szeret.

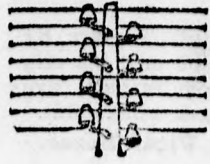
— Hát maga szereti-e?

— Hogyne szeretném, oly édesen tud beszélni, olyan kedves fiú, az életemet is odaadnám, ha kérné. Még azt se bánom, ha elad! De engem nem fog eladni, tudom én azt.

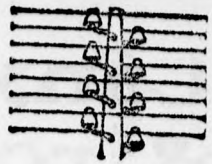
Ekkor aztán próbáltam magyarázni, kicsoda az a Szilágyi, elmondtam a tetteit. Kétkedően mosolygott. Fölolvostam neki A Hírt, elmondtam, mit csinált néhány leánnyal, akiket ő is ismer. Végre nagynehezen elhitte. Akkor sirni, zokogni kezdett, átkozódott, hogy kiégeti Szilágyi szemét.

Rohant haza pakolni és a legközelebbi vonattal jött Pestre, kiégetni Szilágyi szemét . . .

(Folytatjuk.)

TÁVIRAT TELEFON

Nagykároly-Dános via Budapest Wekerle rendelkezik

Nagykároly, szeptember 6.

A csütörtöki megyegyűlés előtt *Wekerle* Sándor miniszterelnök két ízben rendelte dánosi birtokára Falussy főispánt. Nyíltan beszéltek akkor a főispán környezetében, hogy a miniszterelnök határozott utasítást adott Falussy-nak, hogy *állja útját a bizalmatlansági nyilatkozatnak*. Tényleg, a főispán mindent elkövetett, csak hogy megmentsse Wekerlét a blamáztól. *Luby* bizalmatlansági indítványát *harmincan írták alá* és jöllehet, az aláírók a megyegyűlésen mindnyájan jelen voltak, mégis *csak tizenhárom* szavaztak Luby mellett. Ennek a magyarázata az, hogy decemberben lesz a megyén a restauráció. Falussy jól kiszámolta, hogy a harminc aláíró közül kinek a hozzátartozója, rokona, barátja kerül választás alá. Ezeket a megyebizottsági tagokat aztán jól megdolgozta és sikerült is többeket kapacitálni.

Egész Szatmármegye a legnagyobb érdeklődéssel várja, mit felel Wekerle a törvényhatóság határozatára. Ha az írásos garanciát megtagadja, úgy *rendkívüli közgyűlést* hívnak össze és azon *bizalmatlanságot* szavaznak a miniszterelnöknek. A városban különben azt hiszik, hogy Falussy főispán állása *megrendült*.

Beck fenyeget

A kiegyezés nem kész
Kicsi nekik a kvótának

Bécs, szeptember 6.

A kiegyezési kampany ismét megindult. Az osztrák kormány sajtóirodája ontja az információkat, hogy a maga álláspontját a közvéleménybe belevigye. A *Neue Freie Presse* holnap reggeli számában egy „politikus”, aki az osztrák kormány szándékait ismeri, a kiegyezés, a bank- és kvóta junktimjáról beszél szélesen.

Nem felel meg a valóságnak, — mondja ez a fejtegetés — hogy az eddigi tárgyalásokon a bank-ügy és a kvóta-kérdés szóba sem került. A tárgyalások egész folyamán a résztvevők *egyike előtt sem volt titok, hogy az osztrák kormány felállította a junktimot és ragaszkodott ahhoz*. Az osztrák kormány mindig kívánta e kérdések *egyidejű* rendezését, mert számolt azzal a tárgyi összefüggéssel, amely e két említett kérdés és a kiegyezés ügyének egyéb részei közt volt és van.

— Egy osztrák kormány sem létesíthet megállapodást a *vámbevételék közös felhasználását* illetőleg a nélkül, hogy a kvóta tekintetében ne tisztázná a helyzetet és ne lenne azzal tisztában, hogy Ausztria milyen mértékben tartozik a közös költségek fedezéséhez hozzájárulni. Ami a *bank-kérdést* illeti, aki a gazdasági ügyek összefüggését ismeri, lehetetlen, hogy be ne lássa, mennyire lehetetlen az Ausztria és Magyarország közt levő gazdasági viszonyról és a kerek két millárdra rugó váltó-forgalomról megegyezésre jutni a nélkül, hogy tisztán lássuk, *milyen lesz a jövőben és hogyan fog funkcionálni ez a gazdasági gépezet*.

— Az osztrák kormány *ragaszkodik a junktimhoz* a bank- és kvóta-kérdések, meg a kiegyezés megkötése közt. Ami az eddigi tárgyalásokon kialakult, az *csonka kiegyezés és nem alkalmas arra, hogy a parlament elé terjesztessék*. Egy olyan kiegyezést, amelyben a *bank-ügy és a kvóta-kérdés nincsen egyidejűleg és kielégítő módon biztosítva, az osztrák kormány nem fog a reichsrath elé terjeszteni*.

Tehát vagy meg kell oldani megfelelően a kiegyezésben a bank- és a kvóta-kérdést, vagy pedig látni fogja Magyarország, hogy eljött az ideje, amikor Ausztria önállóan rendezze gazdasági érdekeit.

Katasztrófa az aradi országúton Automobil és kocsis találkozása

Arad, szeptember 6.

Nagy automobil-katasztrófa történt ma délután Arad város határában a Tótváradról Arad felé vivő országúton. Tótvárad országútja tíz méter magas töltésen húzódik végig. Arad felől nagy lármás sebességgel rohant végig egy hatalmas automobil, amelyben igen sokan ültek. Arad felé éppen szemben az automobilal hajtatott egy kis urasági fogat, benne ült *Vak György földbirtokos és a kocsisa*. *Az automobil egyenesen nekihajtott a kocsinak és azt ledöntötte a tíz méter magas töltésről. Vak György földbirtokos meghalt, a kocsisa életveszélyesen megsebesült*. A kocsis teljesen összetört. *Mindkét ló elpusztult*. Az automobil, amelynek utasai látták a katasztrófát, nagy sietéssel továbbhajtottak. A rendőrség megindította a nyomozást. Azt hiszik, hogy az automobilban *egy fiúmei kiránduló társaság* ült, amely már hosszabb ideje jár Arad megyében és környékén.

Öngyilkos városi jegyző

Fegyelmi vizsgálat alatt

Gyula, szeptember 6.

Nagy feltűnést keltett városzerte egy öngyilkosság: *Hoffmann* Ferenc városi jegyző egy nála lakó honvédtiszt szolgálati revolverével ma reggel kilenc órakor *főbe-lölte magát*. Beszállították a városi közkórházba. Délután *négy órakor meghalt*. Az öngyilkos három levelet hagyott hátra, kettőt barátjaihoz és egyet a családjához címezve. A levelekben *beesánatot* kér barátaitól, illetve családjától, tetteinek okát azonban nem mondja meg. A rendőrség megállapította, hogy *Hoffmann* Ferenc *fegyelmi vizsgálat alatt állott*. Ez a fegyelmi vizsgálat onnan ered, hogy Hoffmann néhány hónappal ezelőtt a benedeki szántóföldek parcellázásánál sikkasztással vádolták. Valószínű, hogy az öngyilkosságot ennek következtében követte el.

A bajai bank bajai

Baja, szeptember 6.

A bajai kereskedelmi és iparbank ügyében az osztrák-magyar bank szabadkai fiókintézetének főnöke, *Krcsmayer* János, ma ideérkezett s a nevezett bank helyzetét megvizsgálva, *készségét jelentette ki a bank támogatására*, annál is inkább, mivel a bank aktív vagyona, a milliótól eltekintve, a 800.000 koronát meghaladja. Ugyancsak ma délután *Nyitrai* János törvényhatósági bizottsági tag indítványt nyújtott be a polgármesterhez, hogy a város a bank válsága miatt a 200.000 korona árvapénzt vegye ki. Holnap délután rendkívüli közgyűlés lesz.

A kolera Ausztria határán

Szozsnovice, szeptember 6.

Két közelfekvő községben tegnap egy pályaudvari csendőr és egy pályaudvari csendőr neje kolerában meghaltak.

Vámhivatal a lavina alatt

Sant-Jago-De-Chille, szeptember 6.

Lavina temette ma el a Yuncal-hegyen (Cordillerák) lévő vámhivatalt, amelyben *ötvenegy ember* időzött.

Vasuti katasztrófák

Galiciában

Rothadt talpfák okozták

Lemberg, szeptember 6.

A bukacsovnoi vasuti katasztrófáról, amelyről már tegnap hírt adtunk, ma a következőket jelentik: Eddig csak *két holttestet* tudtak megtalálni, *Vasics* Mendel bródi kereskedőt és egy gimnáziumi tanulót, akinek nevét még nem tudták megállapítani. Hír szerint egy kocsis alatt, amelyet még nem tudtak helyéből kimozdítani, *még hat holttest van*. Még a katasztrófa éjjelén több holttestet elszállítottak. A veszedelmesen és könnyen sérültek száma *százalékos*. A postakocsi két millió frankot hozott Bukarestből. Ezt a kocsit a katasztrófa óta csendőrök veszik körül. A szerencsétlenség oka állítólag néhány *rothadt talpa* volt; a vasuti alkalmazottak már hetek előtt figyelmeztették az igazgatóságot ezekre a talpfákra, amelyeket nem távolítottak el.

Berlin mellett

Berlin, szeptember 6.

Berlin mellett, Straussbergben nagy vasuti katasztrófa történt néhány nappal ezelőtt. A síneken öt méteren kiszédtek a csavarokat, aminek következtében a *vonat* kisiklott. Néhány lap tegnap közölte, hogy a straussbergi katasztrófát bünyös merénylet okozta és képes lapok bemutatták a szerencsétlenség színhelyén talált csavarhúzókat, amelylyel a merénylő a sínekből kiszédte a csavarokat. Erre ma jelentkezett egy straussbergi kovács a rendőrségen és elmondta, hogy azt a *csavarhúzókat nála rendelte egy ember*, aki automobilvezetőnek adta ki magát. Revolver is volt nála és olajat kért rá. A kovács pontos személyleírását tudta adni a merénylőnek és így remény van rá, hogy sikerül kézrekeríteni.

Örménygyilkolás Oroszországban

Kik fizetnek meg érte? Az örmények

Pétervár, szeptember 6.

Elisabetpólból jelentik: Az örmény városrészben egy örmény lőtt valaki. Erre a kőzások lövöldöztek a házakba, *husz örményt megöltek*, egy házat leromboltak és annak tulajdonosát, *dusgazdag örmény aszszonyt meggyilkolták*. Mind ennek tetejébe a hatóság az örményeket *6000 rubel pénzbírsággal* sújtotta.

Gyujtogatás a kikötőben

Antwerpen, szeptember 6.

A sztrájk még egyre tart. Ma délután letartóztatták azt a suhancot, aki *egy kanna petrolummal járt a fa-kikötőben* az égő telepek körül, aztán megugrott. Szembesítették három más kérekerült fiatalemberrel és bebizonyosodott, hogy *ők négyen voltak a gyujtogatók*.

Antwerpen, augusztus 6.

A munkát ma reggel az *összes hajókon újra megkezdtek*, idegen munkások segítségével, kiknek száma vagy 3500 és akik a tengerészeti egyesület hajóin laknak. Az egyesület elnöke több fenyegetőlevelet kapott.

Kémek a hadgyakorlaton

Elfogtak egy olasz hadnagyot

Klagenfurt, szeptember 6.

Völkermarkt mellett a hadgyakorlatok színhelyén elfogták *Zozzoli* olasz sorhajóhadnagyot, aki kerékpáron bejárta az osztrák hadgyakorlat területét és fényképfelvételeket csinált. Az olasz kormány azt állítja, hogy a tiszt szabadságon van, kórutazást csinál és eszeágiban sem volt kétkedni. A kiadatását követelik.

Lányokat rontanak az emberszeretet nevében

Vak lányok vértanusága

Két bűnvádi feljelentés

Vitár gondnok nyilatkozata

Vak lányok martiriumáról ír már napok óta *A Hír*. Gyötrelmes gazságokról rántottuk le a leplet, s a bűnök hosszú listája még most sem ért véget. Elsőbb jött a temesvári szenzáció: a *Vakokat Gyámoló Egyesület* ottani fiókjában elvetemült emberek megrontottak egy tizennégyesztendős, fejletlen testű, világtalan kis leányt, akit később ki is csaptak az intézetből az erkölcs szent nevében, s az emberszeretet nagyobb dicsőségére. Azóta, hogy az első közlésünk megjelent, össze-vissza kavardott ez a mélyen fájdalmas ügy. Kiderült, hogy Szikra Erzsike esete — a megrontott leányé — nem áll egyedül. A merénylőnek más áldozatai is vannak s közülök az egyiknek a történetét, amely különösen megható, alább megtalálja az olvasó.

A gondnok ur

A Vakokat Gyámoló Egyesület palotája a Hungária-ut 16. szám alatt van. Ebben a szép, tiszta házban Vitár Rezső, az egyesület gondnoka az ur. Harmincegy éves, feleséges ember, két gyermeke van. Amikor odakerült az intézetbe, mindenki szerette, mert tisztességesen viselkedett, jószággal volt a szerencsétlenekhez, s minden bajukat meghallgatta. Ennek most körülbelül öt éve. De ez a szép állapot nem tartott sokáig. Egy évvel utóbb a gondnok ur teljesen megváltozott.

Ugy kezdődött a dolog, — írja *A Nap* — hogy Vitár, akire rábízták az összes központi és vidéki alkalmazottak megválasztását, kicsérélt néhány kezelőnőt. Csupa csinos, tapasztalatlan leányt választott, s köztük volt egy Kelemen Margit nevű is. Ezt a leányt Vitár házassági ígérettel elcsábította. A leány sokáig ellenkezett, s a gondnok ott csábította őt a növendékek előtt. Két vak leány, Hassmann Teréz és Szlavka Paula éjszakánként kénytelenek voltak végighallgatni, hogy mi történik Kelemen Margit szomszédos fiúkjében. A végén megesezt a leány. Mikor megtudta, hogy gyermeke lesz és a gondnok nem veheti el, mérget ivott, a mentők vitték el az intézetből. Ettől fogva Kelemen Margit nem tért többé vissza a vakokhoz. Később a gondnok fölkereste és újra összeállt vele, lakást bérelt neki és azóta megszületet már a második gyermekük is. Mióta a gondnoknak viszonya van Kelemen Margittal, úgy viselkedik, mintha kicsérélték volna. A vakokkal nem törődött, mindent a felügyelőkre bízott, neki magának egyre Kelemen Margiton járt az esze. A felesége botrányt csapott, a viszony híre eljutott az egyesület vezetőségéhez is és Vitárt felfüggesztették. Imrődy udvari tanácsos, az egyesület elnöke helyezte vissza a gondnokot. Állítólag azért gyakorolt vele kegyelmet, mert Vitár felesége térdénállva könyörgött előtte az uráért.

És ez az ember vigyáz a vakokra, vezeti, tanítja és irányítja őket. Rettenetes erkölcsi hatással van a reája bízott növendékekre. A vidéki gondnokok visszaélése és üzeme nem is csodálható.

A másik áldozat

Szikra Erzsike kívül, ahogy ezt már elmondtuk, más áldozatai is vannak Czintos Kelemennek a temesvári leány-rontónak. Kettőnek tudjuk

a nevét is: az egyik *Sleich Janka*, a másik *Riemschneider Ilonka*. Mind a kettőről Temesvárott és a környékén régen tudnak, mint ahogy a Vakok Egyesületében folyó egész garázdálkodásról is ugyyszólván mindenki tudott. Épp ezért érthető, hogy mint maradhatott eddig mindez titokban s a hatóságok miért maradtak tétlenek.

Riemschneider Ilonka, Czintos Kelemen másik áldozata fejlett, szélesvállu, szép leány, senkisémmel el róla, hogy mindössze tizennégy éves. Ezelőtt három évvel adta be az anyja a leányt a temesvári vakok intézetébe, amikor a kisleány apja meghalt. A leány gyorsan nőtt, kifejlődött, már szinte asszonyosan fest. Czintos Kelemen mindig feltűnően kedves volt hozzá. Egy napon azután a leány sirva vallotta meg az anyjának, hogy mi történt vele. Az asszony is sirt, de nem mert semmit sem csinálni. Attól félt, hogy a leányt kidobják és tetejében még elégtételt sem kap, mert nem hisznek majd neki. Az anyja és a nagybátyja, *Riemschneider Máttyás* zombolyai főpincér előtt a leány elmondta, hogy mint hálózta be a körmönfont ember.

— Czintos bácsi, — kezdte, — engem mindig nagyon szeretett, cukrot, narancsot, édességet kaptam tőle. Egyszer aztán nekemesott, segítségért kiáltottam és akkor megütött. A merényleteit többször megismételte.

A kisleány anyja kétségbeesetten, fölháborodva rohant a rendőrségre, de a följelentést nem tette meg: a baj már ugyanis megtörtént és csak azt érné el vele, hogy nyílt botrányba keverednék. Megelégedte hát, hogy csak az intézet vezetőségének tett jelentést, a vezetőség viszont beírta azzal, hogy *ellátóította Czintosékat, de bűnvádi feljelentést nem tett.*

Ítéljen a bíróság!

Szikra Erzsike megrontói nem kerülhetik már ki bűnhődésüket. Ma Szikra János budaörsi napszámos, a szerencsétlen kislány édesapja, Kovács Jenő dr. ügyvéd útján *bűnvádi feljelentést tett az ügyészségen Czintos Kelemen nyugalmazott pénzügyi titkár és fia Czintos Zoltán ellen*. Az iratokat átteszik a temesvári törvényszékhez, a mely újból megindítja a nyomozást, kihallgatja a vén csirkefogót és méltó gyermekét, akik majd a fegyházban vezekelhetnek gazságukért. Különbén már tegnap bűnvádi feljelentést tett ez ügyben a „Vakok Gyámoló Intézet” igazgatója, amely (miért ily későn?...) *A Hír* szenzációs cikkei alapján kéri a nyomozás megindítását. Két tűz közé kerültek a cinkosok, hamarosan helyet foglalhatnak a vádlottak padján, mert a büntett összes adatait kiderítette *A Hír*, a hatóságoknak nincs ezzel dolga.

Vitár Rezső nyilatkozik

A *Nap*-ban megjelent súlyos vádakkal szemben Vitár Rezső gondnok ma megjelent *A HIR* szerkesztőségében és a következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

Tizenny év óta állok a Vakokat Gyámoló Országos Egyesület élén, minden erőmmel és tehetségemmel azon voltam, hogy a magaslatos hivatásu intézmény mennél inkább szolgálja célját. Szikra Erzsike esete óta támadások érték az intézetet, amelyeket annál inkább fájlok, mert legjobban a vakoknak ártottak. Hogy a temesvári eset igaz-e vagy sem, azt nem tudom. A *bűnvádi feljelentés az ügyészségen van*, az újabb vizsgálat döntse el, kik a bűnösök és kik a bűn pártolói. Velem nincs összefüggésben. A temesvári fiók-intézet vezetősége azóta megváltozott, a régiék nyugalmába vonultak, új embereket nevezünk ki. Czintos Kelemen és családját pedig, amikor Szikra Erzsiket elpanaszolta nekünk a dolgot, el-távolítottuk az intézetből. Az újabb vádakra, a melyek ma jelentek meg, az a válaszom, hogy tagadom azokat eleitől az utolsóig. Kelemen Margit, akinek elcsábításával gyanúsitanak, sógor-nóm, az öcsém, Kálmán hites felesége. Erre csak ennyit jegyzek meg. Ami pedig a vakok panaszait illeti, azokat talán elmondták, de bizonyára fel-izgatott, nem beszámítható állapotban. Minden testületben, ahol sok ember van együtt, vannak elégedetlenek, ezek is azok. Pillanatnyi elkeseredés diktálja minden ellenem irányuló ténykedésüket, amelyet éppen ők bálnak meg a legjobban. Drinka Róbert és társai ma délután fent jártak

nálam és sirva kértek bocsánatot. Heroder Károly még most is alelnök, legalább még ma szignált iratokat. Ártatlannak tudom magam, nyugodtan várom a felsőbb hatóságok vizsgálatát.

Vitár Rezső.

A lépfene-veszedelem

Nincs járvány, — csak egyetlen-egy eset

A mai esti lapok riasztó híreket bocsátottak világra arról, hogy Pestvármegyében több mint husz községben *járványszerűleg lépett föl a lépfene*. A gyilkos állati-betegségnek ez a hirtelen kiütése nagy rémületet keltett, mert mint a végzetes pozsonyi eset bizonyítja, a veszedelmes járvány az emberek közé is gyorsan befészkel magát. A lapok megdöbbentő híradása Fazekas Ágoston pestvármegyei alispánnak egy jelentésén alapult. Ez a jelentés husz községet sorol fel, ahol lépfene-megbetegedések fordultak elő. Az esti lapok különösen két községet említenek föl, *Rákos-Szent-Mihályt* és *Cinkotát*. Itt már való-sággal járványszerűleg lépett volna fel a baj.

Nem kell félni!

A *Hír* munkatársa telefonon kérdést intézett dr. Eisel gödöllői főszolgabíróhoz a megbetegedések dolgában. A főszolgabíró a következőkben válaszolt:

— A lépfenéről szóló hírek ugyyszólván minden alapot nélkülöznek. Az ijedelemre egyáltalán nincs ok. Nem kell félni semmitől, mert hivatalosan konstatálva van, hogy az egész járás területén *csak egy lépfene-eset fordult elő: Cinkotán*. Tegnapelőtt Goldmann Henrik tehenészetében, Cinkota mellett, megdöglött egy tehén. A járási orvos lépfenét konstatált és jelentést tett a törvényhatósági kir. állatorvosnak, aki ugyanezt állapította meg. A tehenet ezután megégették és elásták. Hatósági rendeletre a Goldmann-féle tehenészet összes teheneit beoltották. A tehenészet most zár alatt van. Tejet nem szabad árusítani. Ennyi az egész. Több eset nem fordult elő. Az Állategészségügyi Értesítőből olvassuk, — mondta a főszolgabíró — hogy Erdélyben tömeges lépfene-megbetegedések történtek s a széleskörű óvintézkedés — mely valószínűleg alapja volt a rémhíreknek — ezért tétetett meg.

A főszolgabíró ezzel fejezte be a felvilágosítását:

— Ismétlem, nincs baj, nem kell félni!

Rákos-Szent-Mihály

Rákos-Szent-Mihályon *sincs lépfene*. A *Hír* munkatársa beszélt Krenedics Sándor községi jegyzővel, aki a leghatározottabban kijelentette, hogy *lépfenéről szó sincs*. Nem fordult elő semmiféle megbetegedés.

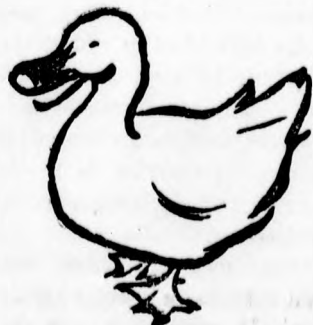
A község megnyugtatóására adtuk ki ezeket a nyilatkozatokat. Tehát nincs lépfene-járvány. A riasztó hírek — hál istennek — nem bizonyultak valóknak.

KÉPREJTVÉNY

I.

II.

(Megfejtés. Az első ábra egy rákos-szentmihályi tehén, aki azt állítja, hogy a lépfenéről szóló hír kacsa. Lásd a második ábrát.)

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

A rossz angyal

Az előleg egyik fele. — Az előleg másik fele. — A szerep mindkét fele. — A lécs mint főrendező. — Lovagias ügy. — Bűnvádi feljelentés. — Egy elvi kérdés. (Valamennyi e rövid cikkben.)

A Városligeti Színház segédszínészeinek, Gabányi Lászlónak, aki mellékesen spiritiszta is, kedden a rossz angyal végzetes tanácsot adott. Azt ajánlotta ugyanis neki, hogy lóhalálában rohanjon ki a Városligeti Színházhoz s kérjen a pénztárnoktól egy előlegkérő cédulát, töltsen ki negyven koronára és utalványoztassa ki Feld Zsigmonddal, Gabányi, mint egy jól nevelt médiumhoz illik, a rossz angyal tanácsát megfogadta és át is nyújtotta az á conto cédulát — nekem. Én sokat ígérő pillantást vettem a cédulára, majd Gabányira és fáradtan távoztunk a pénztár felé. Ott a gázsi-könyvben felülöttem Gabányi lapját és szomorúan láttam, hogy a tehetséges médium már a szeptemberi fizetésének nagy részét is előre kiszedte.

Ezek után Gabányinak hosszas sirás és rimánkodás után csupán husz koronát utalványoztam ki, mely összeget ő delejes gyorsasággal dugta zsebre. Ez hat óra tájban történt. Nyolc óra felé az ügyelő rémült arccal rohant hozzám s jelentette, hogy a darab áll és hogy Gabányi nem lép ki addig a színpadra, míg a másik husz koronát meg nem kapta. Én a színpadra rohantam és a gallérjánál fogva segítetttem Gabányit a színpad s hogy ez szerepét elmondani nem akarta, egy a kezem ügyébe eső léccel kivülről ütöttem a lábát.

Gabányi a külső nyomásnak engedve, megszólalt, majd ismét elhallgatott.

A kimerítő előadásnak előbb-utóbb mégis csak vége lett és én Gabányit a helyzetbe mértem, megfélelő jelzők kíséretében kergettem ki örökre a Városligeti paradicsomból. Gabányi ur engem másnap provokált és erre természetesen már én is komolyabb hangon a segédeknek körülbelül annyit jelentettem ki, hogy Gabányi Lászlóval, ezzel a zsarolóval szemben segédül az államrendőrséget nevezem meg. Nem célozom, nem is hivatásom, hogy személyes magánügyemné tegyem egy ilyen alaknak a színház, a közönség és egy hazai szerző ellen elkövetett kvalifikálatlan merényletét. Annál kevésbé, mert ez kizárólag a büntetőbíró elé tartozik.

Azt hiszem, már a magyar színészet érdekében is kötelességem volt a merénylővel szemben a legerélyesebb megtorláshoz folyamodni és ellene a bűnvádi eljárást megtenni.

Van becsületes színész elég, lehet is, pusztuljon a szeméjre. Én nemcsak most, de mindenkor a végtelékig vívó harcot fogom a magyar színészet megtisztítása érdekében folytatni.

Feld Mátyás.

† **Burian Budapesten.** Burian Károly, az Operaház megszökött tenoristája újra visszakerül hozzánk, persze, csak vendégképpen. Mészáros Imre igazgató ma zárta le Buriannal azt a szerződést, amely a kitűnő művészt *úzenöl estére Budapestre köli.* A tizenöt közül ötször szeptemberben fog fellépni Burian s a műsorán ott van a Tristan, a Carmen és az Anyegin. Burian tudvaleg az azt a helyet tölti be a drezdai operában, amelyről Anthes idejűt hozzánk. Csak aztán baj ne legyen a vendégzerepléssel. Burian, amint ezt már megmutatta, nem veszi túlságosan komolyan a szerződéseit.

† **Magyar Színház.** Vasárnap, Kisasszony napján *A vig özvegy* kétszer kerül színpadra a Magyar Színház-ban. Délután Z. Bárdi Gabi, este Kürty Klára játsza a címszerepet, míg Daniló mind a két előadásban *Ráthonyi* Akos lesz. A délutáni előadás helyérei mérsékeltek.

† **Beck Vilmos elszerződött.** Beck Vilmos, az Operaház tagja, mint halljuk, elszerződött tőlünk. Szerény hajlékát a legfényesebb műintézetrel cserélte föl: a párisi Nagy Operával. Altitól odaszerződött. Ha igaz a hír, nem sajnáljuk Becket a párisiaktól. Legalább majd megtudják róla ők is.

† **Dorian Grey.** A bécsi *Intimes Theater* holnapra tüzte ki *Wilde* Oszkár dramatizált regényének *Dorian Grey*-nek első előadását. A bemutatót azonban bizonytalan időre elhalasztották.

TÖRVÉNY ELŐTT

Frivol akták

Lengyel Zoltán és a számszék

A megsértett

hivatalos titok

Vád alatt

A budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsa ma foglalkozott az országos számszék februárban elűnt aktáinak ügyével. Hajdu Gyula, a számszék tisztviselője, a kezén átmenő aktákból megdöbbenéssel tapasztalta, hogy a kimúlt törvénytelen kormány, valóságban Csáky-szalmájaként kezelte az ország pénzét. Százszázakat hordáltak el Kristóffyék, csupa törvénytelen célra. Hajdu Gyula hazafias felbuzdulását követve, elvitte ezeket a frivol aktákat Lengyel Zoltánhoz, aki közzététel végett lefotografáltatta az irásokat, amelyek *A Napban* meg is jelentek.

A rendőrségnek közben besúgták a dolgot s ez *Rakovszky* István államszámszék elnök parancsára letartóztatta Hajdu Gyulát. A vizsgálóbíró hivatali titok megsértése tárgyában rendelte el a vizsgálatot. Egyszermind Hajdu azonnal szabadlábra is helyezte.

A vizsgálat befejeztével az ügyészség a büntetőtörvénykönyv 479. paragrafusába ütköző hivatalos titok megsértése miatt adott be vádiratot Hajdu Gyula ellen. Lengyel Zoltánt pedig büntetői részességgel vádolta. A vádirat ellen mind a két fél kifogással élt. Ugy Lengyel Zoltánt, mint Hajdu Gyula az eljárás megszüntetését kérte. Hajdu hivatkozott arra, hogy saját elhatározásából, hazafias felbuzdulásból követte el tetteit, amely nem bűn, mert ő az aktákat Lengyelnek mint képviselőnek s a Ház pénzügyi bizottsága tagjának — tehát arra hivatott személynek — mutatta meg. Az aktákról különben maga *Kossuth* Ferenc kijelentette, hogy azoknak tartalma nem hivatalos titok és le is tette őket a Ház asztalára.

A beadott kifogásokat *Thott* bíró elnöklésével ma tárgyalta a vádtanács. Hajdu Gyula és Lengyel Zoltán személyesen jelentek meg a tárgyaláson, amelyen a közvédat *Böhm* Alajos ügyész képviselte. A majd két és fél óráig tartó tárgyalás azzal végződött, hogy a vádtanács *főtárgyalás elé utasította az ügyet* s ugy Lengyel Zoltánt, mint Hajdu Gyulát az ügyészi vádirat értelmében *vád alá helyezte.*

Az ügy tehát főtárgyalás elé kerül, ahol újból felszínre vetődnek a darabont kormány ocsmány bűnei. Hajdu Gyula különben ma kijelentette, hogy a főtárgyaláson sok oly titokról fogja lerántani a leplet — amelyekről a közvélemény idáig vajmi keveset tudott. A közel jövőben megtartandó tárgyalás tehát elég szenzációsnak ígérkezik.

† **Statáriális gyorsaság.** A gyors vizsgálatnak imponáló példáját adta mostanában a debreczeni esküdtbíró. Tizenhat nap lefolyása alatt befejezett egy szenzációs gyilkossági vizsgálatot, sőt már ítelt is a gyilkos felett. Az eset különben is eléggé érdekes. Augusztus 21-én *Berecz* Mihály büdzentmihályi béres meggyilkolta a főrendiház elnökének, gróf *Dessewffy* Aurélnak a tisztartóját, *Kalanda* Antalt, amiért arcul ütötte. A flu elővette kaszáját s beledöfte a tisztartóba, aki halva rogyott össze. A debreczeni esküdtbíró mai tárgyalásán az esküdtbírák között Szabolcs megye legelőkelőbb urai foglaltak helyet, többek között herceg *Odescalchy* és gróf *Pongrácz* is. A védő a tárgyalás elnapolását kérte, mert az esküdttek a földbirtokosok közül kerültek ki, de a bíróság a kérést elutasította s a verdit alapján elítélte a gyilkost hét évi fegyházra.

† **Krausz Emil szabad.** Megirtuk a napokban, hogy *Krausz* Emilt, akit csődügyében a kolozsvári törvényszék nem bírt megidézni, a rendőrség letartóztatta. *Krausz* lekisérték Kolozsvárra, ahol ma, miután a vagyontalansági esküt letette, a csődeljárást megszüntették ellene. Ennek kihirdetése után *Krausz* nyomban szabadlábra helyezték.

† **Kapatits Anna gyilkosa.** Pár évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett a fővárosban a szerencsétlen *Kapatits* Anna esete. A leányt egy *Papp* Ferenc nevű ember elcsábította s azután rávette, hogy apjának, egy pénzeslevélhordónak táskájából huszezer korona értékű gyémántot ellopjon. Ennek árával *Papp* Amerikába szökött s a cserben hagyott leány kétségbeesésében agyonlőtte magát. Pappot később letartóztatták s ekkor kiderült, hogy egyéb bűn is terheli a leányt. Jóllehet nős volt, 1900-ban másodszer is megházasodott. A lopásra való rábírásért s ketős házasság büntetéseért a bíróság hat évi fegyházra ítélte el. Második felesége, *Nagy* Irma most válópórt indított a lelketlen ember ellen. A házasság felbontása dolgában a napokban fog itélkezni a bíróság.

† **A dédesi választás.** Még 1903-ban történt, hogy a dédesi kerületben a kisebbségben maradt dr. *Hebrony* József pártja petícióval támadta meg gróf *Serényi* Béla mandátumát. A Kuria dr. *Spöner* Gyula táblabíró bizta meg a vizsgálattal, akit *Hebrony* pártoskodással és erőszakoskodással vádolta meg. *Spöner* emiatt pórt indított a jelölt ellen. A kassai törvényszék előtt ma tárgyalják ezt az ügyet s mivel a vádat részben *Spöner* maga is beismerte, részben pedig a tanúk is igazolták, a törvényszék dr. *Hebrony* Józsefet felmentette.

A LÓBÖRZÉRŐL

Bécsi nyári versenyek

— Első nap. —

Holnap már a Freudenauban mérkőznek a telivérek, meglehetősen gyenge program keretében. A legtöbb nevezéssel a Falb-handicap zárult, melyben előreláthatólag sok ló fog a starter zászlója elé állni. Az egyes futamok sportjelentőség hiján, egyszerűen alábbi tippeinkre utalunk:

- I. *Hemel-ist.*
- II. *Bolondóra.*
- III. *Jövő — Bajlars.*
- IV. *Dinorah — Mátka.*
- V. *Vonviller-ist.*
- VI. *Rebellin — Jaegerndorf.*
- VII. *Mirka — Tommy.*

x **A tuberkulózis gyógyítása.** Kétkedőket is meggyőzni alkalmasak azon fényes eredmények melyeket a tüdővész kezelésénél szérumoltásokkal érhetünk el oly esetekben, mikor minden más beavatkozás hiábavalónak bizonyult. A szérum ugyanis nemcsak azáltal fejt ki hatását, hogy a beteg szervezetben a kórokozó bacillusokat elpusztítja, hanem azt egy újabb fertőzéssel szemben immunizálja. A hosszabb idő óta szérumkezelést alkalmazó Dr. *Harma* Gyula kimutatja, hogy az intézetben és inhalatóriumában (Budapest, VII., Rákóczi-ut 82.) szérummal kezelt betegek fele gyógyul, negyede nagyban javul s negyednél meg kedvezően befolyásoltatik a baj.

300-nál több rajz, 4 teljes regény, temérdek humoros elbeszélés, vers, jóízű tréfa apróság stb.

Ára 5 korona.

Megrendelhető a FIDIBUSZ kiadóhivatalában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9. sz. továbbá minden könyv- és papírkereskedésben, valamint az összes hírlapkiadóknál ugy Budapestben mint vidéken. — Kávéházak, kaszinók, társas- és olvasókörök 15% engedményben részesülnek.

1905—1906. teljes évfolyama
megjelent
A FIDIBUSZ DISZKÖTÉSBE

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

Mai forgalom búzában 14,000 mm. Árváltás nem történt. Rozs, zab változatlanok maradtak. Tengeri csendes. Árpa szilárd, 10 fillérrel drágább.

Eladatott:

Uj-buza, Tiszavidéki: 100 mm. 73.3 k. 22.90 K., 100 mm. 77.5 k. 22.65 K., 200 mm. 77 k. 22.70 K., 200 mm. 75.5 k. 22.20 K., 200 mm. 75.5 k. 22.50 K., 100 mm. 75.5 k. 22.35 K., 100 mm. 74 k. 22.25 K., 200 mm. 74 k. 22.20 K.

Bácskai: 100 mm. 77.8 k. 22.80 K.

Mind három hónapra.

Rozs: 300 mm. 18.70 K.

Árpa: 100 mm. 15.60 K., 630 mm. 15.60 K., 100 mm. 15.50 K., 700 mm. 15.70 K.

Árpa: 200 mm. 15.60 K.

Uj-zab: 150 mm. 16.50 K., 100 mm. 16.20 K., 100 mm. 16.10 K., 200 mm. 16.20 K.

Kézpénzfizetés mellett.

II. Határidő-üzlet.

Külföldi jelentések következtében ma igen lanyha irányzatban indult a határidő-üzlet, melynek folyamán azonban nagyobb variációk fordultak elő, végül véleményvásárlások szilárdították.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1907)	22.66—22.84—22.82
Áprilisi buza (1908)	23.68—23.88—23.86
Októberi rozs	19.28—19.44—19.44
Októberi zab	16.02—16.18—16.—
Májusi tengeri (1908)	13.72—13.80—13.80
Szeptemberi tengeri	—

Déli 1 órákor zárulnak.

Októberi buza (1907)	22.82—22.84
Áprilisi buza (1908)	23.86—23.88
Októberi rozs (1907)	19.44—19.46
Októberi zab (1907)	16.18—16.20
Májusi tengeri (1907)	13.80—13.82
Szeptemberi tengeri (1907)	—

Gabonaforgalom

	1907. szeptember 5-től szeptember 6-ig.	
	Erkezett	Elszállított
Buza	13000	5122
Rozs	2183	8484
Árpa	5197	3303
Zab	5076	3303
Tengeri	—	353
Liszt	324	12671
Korpa	—	1975

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órákor a következők voltak a záró árfolyamok:

Októberi buza (1907)	22.88
Áprilisi buza (1908)	23.92
Októberi rozs (1907)	19.44
Októberi zab (1907)	16.20
Szeptemberi tengeri (1907)	13.54
Májusi tengeri (1908)	13.90

Budapesti értéktözsde

Az utóbbi napok erős ármozgalma megszűnt s a mai tözsdén ismét a legnagyobb üzlettelenség uralkodott. Sem a külföldi jegyzések, sem a pénzügyi és politikai viszonyok nem szolgáltak buzdításul a spekulációnak nagyobb és intenzívebb tevékenységre. A közelebbi kiegyezési tárgyalások kétes eredménye is óvatosságra inti a börtöt. Így aztán nem volt csoda, hogy a mai tözsde egész árváltozása egy korona volt. Élénkebb érdeklődés a déli tözsdén csak Rimamurányi részvények iránt mutatkozott a bécsi bányapiac szilárdsága folytán. A helyi piac szintén teljesen üzletlennel.

Csekély forgalom mellett tartott

Előzőzsde:

Szilárdult.

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 634.25—634.75. Magyar hitelrészvény 741.25—741.75. Magyar jelzálogbank 441.—442.50. Rimamurányi vasművek 637.—540.—. Közuti vasut 531.50. Osztrák-magyar államvasut 656.25. Koronajáradék 92.25—92.40. Hazai sorsjegy 108.25—108.50. Kereskedelmi részvény 602.50—603.50. Kereskedelmi bank 3350.—. Egyesült-Budapesti fővárosi takarékpénztár 2220.—.

Déli tözsde:

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 633.50—634.50. Magyar hitelrészvény 740—742. Magyar jelzálogbank 441—442.50. Közuti vasut 532.25—532.50. Osztrák-magyar államvasut 656.50. Salgó 577.50.

Utótözsde délután 4 órákor

Osztrák hitel 634.50, Magyar hitel 741.50, Osztrák-magyar államvasut 656.50, Jelzálogbank 441 koronán.

Bécsi értéktözsde

Bécs, szeptember 6. 4 1/2% papir járadék 96.10 4% oszt. arany jár. 115.20. 1860. sorsjegy 148.—. Osztr. hitelsorsjegy 434.—. Angol osztr. bankrészv. 299.50. Bécsi Bankverein 529.25. Osztr.-magy. bank 17.96. Déli vasut 157.—. Duna gőzh. társ. 997.—. Dohány részv. 422.—. Cs. k. arany (vert) 11.36. Német bank váltók 117.50. 4 1/2% ezüst jár. 96.10.—. 795 Osztr. koronajáradék 96.25. 1864. sorsjegy 240.75. Osztr. hitelint. részv. 632.25. Union-Bank 536.50. Osztr. Länderbank —.—. Osztr. m. áll. vasut 654.50. Elbe-völgyi vasut 425.—. Alpsi részv. 601.50. 20 frankos 19.15. Londoni váltóár 240.62. Ltpótkohó —.—. Török-sorsjegyek 182.40

Bécs, szeptember 6. 4% arany-járadék 109.85 Tiszai és szeg. köles. sorsj. 140.40. Magy. hitelb. részv. 740.50 M. lesz. és váltó részv. 475.—. Rimamurányi 538.50. M. cukoripar 17.50. Adria hajózási r.-t. —.—. Magyar koronajáradék 92.45. 4% magy. földteherm. kötv. 91.85. M. nyer.-k. sorsjegy 186.75 Kassa-Oderb. v. részv. 352.—. M. keresk. bank —.—. M. Jelzálogbank 441.—.

Külföldi értéktözsde

Berlin, szeptember 6. (Zárulat.) 4 1/2% papir járadék —.—. 4% oszt. arany jár. —.—. Osztr. hitelrészv. 199.10. Déli vasut 31.—. Orosz bankjegyek 216.15. 4% ujoszros kölcsön —.—. Disconto Comandit 168.40. Dynamit Trust 152.25. Harpeni 195.—. Unifikált török jár. —.—. 4 1/2% ezüst járadék —.—. 4% magy. arany jár. 92.40. Magyar koronajáradék —.—. Osztr. m. államvasut —.—. Bécsi váltóár 85.—. Olasz járadék —.—. Ált. Vilamos Edison 187.75. Gelsenkircheni 190.30. Laurakohó 218.75.

Berlin, szeptember 6. (Zárulat.) Buza 228.50—225.75 Rozs 205.50—200.50 Zab 176.25—169.50. Tengeri 144.50—150.50. Olaj 80.30—76.—. Szesz —.—.

A VILLAMOS

REGÉNY

A HIR számára írta:

BRÓDY SÁNDOR

(Idegen nyelvre áttűtetni tilos) — (8)

A leány asztalánál megkezdődött a vídamság.

A többi asztalnál már javában folyt. Aratás után volt és vidéki gazdálkodók, meg gabonakereskedők szép számmal jelentek meg. És nálunk, idehaza a szerelmi mámor nem elég, a tüzes, de gyorsan kimerülő papíri elé befogjuk az italtól való részegség vad, de kitartó lovait. A szeparékban már sikoltozás hallatszott, a leányok örült — részben betanult — kacagása hallatszott. A szerelem tolvajnyelvén — és a most fejlődő durva pesti beszéden — kiabáltak mindenfelé. Időhöz nem köttetett, hogy mikor menjenek el a szerelmes párok, de a nevezetes és jellegzetes félóra, amikor az egy-két órára kötendő házasságok kezdetüket veszik, elérkezett. Éjfél után egy már elmúlt és némelyik leány már vissza is tért az első házasságból és mintha mi sem történt volna, újra helyet foglalt és várta a házasságot. Folyt az esküvő, folytott a pezsgő és folytatódott az üzlet és ez sokszor durván, ha valamely pénzbelek és nem csinos gavallér a hölgyekkel izetlenkedett. A leányok csak bizonyos mértékig türték a konfidenciát és némely ponton érzékenyebbek voltak, mint a legelőkelőbb urnők. Egy-egy beteg férfira rácsaptak, mint a saskeselyű a dögre, de alig árulta el egy-kettő, hogy a férfitől nem akar semmit, csak pénzt. Sőt a legtöbb leány teljesen, őszintén, szívéből mulatott, ivott, evett, gorombáskodott, kacagott és valamennyi majdnem boldognak látszott. Hogy honnan jöttek, miért kerültek ide, mindennek alig volt valami jele. Pedig a

szomorú, nagy és szokásos okok évtizedek óta majdnem ugyanazok, ott settenkedtek a háttérben.

A mostoha anya, a mostoha apa, aki miatt a fiatal leány kénytelen nekimenni a világnak és bele a férfiak nem válogatós karjaiba, mint árnyék egy-egy pillanatra meg-megjelenhetett. A gonosz mostoha, akinek a meséje sohasem kezdődött, de sohasem ér véget.

A lustaság, amely nőszemélyekben néha tökéletesen kifejlődik, szintén küldött ide néhány képviselőt. A jórészt piszkos és kicsinyes asszonyi dolgoktól irtózó leányok, finomak, finyásak, született háremhölgyek, javítottak egyet a Mohamed vallásán és a társadalmi szokásokon, meg törvényeken és idejöttek, női basáknak. Fehér husuak, nagy, dagadt szemük és szájuk, akik nyáron azért fogynak le, mert kevesebb a szeretni való.

Volt egy-két különleges, majdnem tragikus árnyék is, amely meghúzódott a háttér homályában. Az egyik leánynak föbelőtte magát a jegyese — azért került ide. Ez volt talán legvidámabb az éjszakában. De ilyenek a kiseszü nők, némelyik meghal a holt kedvese után, a másik meg, mert egygyé nem lehetett — odaadja magát mindegyiknek . . .

A mult árnyai nem látszottak meg a leányokon, inkább az ivás. Bestiálisak lettek, durvábbak mint a férfiak, pedig azok — kivéve a törzsvendégeket — szintén nem voltak valami finomak. Éva-Zsófi mint a vizet úgy itta a vörös borral kevert pezsgőt. A két férfi közül az egyik, nyilván aki ez éjszakára magának eljegyezte, úgy látszik, meg is sokalta a dolgot. Földadta a leányra a fehér toll boát és a nagy fekete kalapot, kézen fogta. A leány fölkel, de indulás közben még lehajtott egy pohárral. Aztán belekapaszkodott a nagyon is csinos, fiatal férfi karjába.

János előtt ment el a szerelmes pár és

Éva — nekivadulva a bortól — szemérmetlenül belekacsintott a mesterember szemébe. Ez csak szomorúan nézett vissza reá. A leány megállott egy pillanatra, meghökent. A következő pillanatban erővel bontotta ki karját az idegen férfi karjából és hangosan, csaknem ingerülten szólott hozzá:

— Hagyjon engem el. Hagyjanak engem békén!

Odalépett Jánoshoz, letelepedett hozzá szótlanul és hiába próbált „völegény“-jeletet csinálni, nagyobb tiszteltdíjjal kínálni, pincérekkel üzengetni, hiába lépett közbe kéréllőleg, majd fenyegető módon maga a kávé is: a leányt nem lehetett meggyőzni, helyéből elmozdítani.

— Fizessünk és gyerünk innen! — mondá Jánosnak, aki egy szót sem szólt, még kezét sem adott neki, de gépiesen engedelmeskedett.

— Gyerünk sétálni! — ajánlotta a leány.

Lassan, egymás mellett mentek előre. Egyik sem beszélt. A leány később belekapaszkodott a villamos karjába és — most már — lelkimámortól elfuló hangon szólott:

— Milyen gyönyörű éjszaka van. Soh'se láttam ilyen szép éjszakát. Sohase szittam ilyen jó levegőt.

János is úgy találta. A leány szeretett volna csókolódnival, de nem csak említeni, de még megérinteni sem mertte a kérdést. A rossz leány, a sörivő hetéra reszketett a meghatottságtól és bár küzdött ellene, még sem bírta visszafojtani a zokogást. Hangosan sirt az utcán és nem tudta, hogy miért. János János csittította, de szintén könyezett. Drágán megfizetett helyük volt, ahol egymás karjában nyugodhassanak és halálosan fáradtan, tagjaikat vonszolva, csatagoltak az utcákon.

Nem mertek hazamenni.

(Folytatása holnap.)

SZÍNHÁZAK

Szombat, 1907. szeptember 7-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Antigone.

Utána:

Országgyűlési szállás.
Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Fővárosi Nyári Színkör.

Hoffmann meséi.

Operette 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Városi Nyári Színkör.

A bus özvegy.

Bohózat 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Zárva.

KIRALY SZÍNHÁZ.

A vig Nibelungok

Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 1/2 8 órakor.

VICSZÍNHÁZ.

Előszór:

Nincs elvámolni valója?

Bohózat 3 felvonásban.
Kezdeté fél 8 órakor

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Telefon 68-39.

A legkisebb tízről táncosok. (Az Apolló Színház felvétele a pék-küldetésen.) A papa vásármája. Egy érdekes kaland. Hare egy lepke mat. Egyes karikatúrarájzoló. Kép a Sevillából. Elővett család. Egy amerikai város látványosságai.

A La Manche csatornai alagút építése.

Fanasztikus kép a jövőből.
Kezdeté fél 8 órakor.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift

Gyógytényezők: Elektromágneses gyógyítás. Röntgen-sugarakkal való kezelés. Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvali-satió). Kék fényvel való kezelés. Villamos hő- és fényfürdők. Villamos massage. Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés. Villamos és szénsavas fürdők.

Főbb javallatok: Általános idegesség (neurasthenia, hystéria). Álmatlanság. Hűdés (Paralysis). Idegfájdalmak (Neuralgiák, Ischias). Szívbetegségek. Kőszvény és csusz (Rheuma, ízületi és csontbajok). Székrekedés. Anyagcsere bajok (elhízás). Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszság, bőrvizketeg). Aranyeres csomók.

Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus.

Lovas-féle

zene-konzervatorium

akadémiai előkészítő tanfolyammal
Budapest, Andrásy-ut 67. II. és III. emelet

(A magy. kir. orsz. zeneakadémia volt palotája modernül átalakítva.)

Beiratás egész nap!

TELEFON 501. TELEFON 501.

TANTESTÜLET:

- Altschul Miksa orsz. magy. kir. zeneakadémiai végzett gondnokművész, a Népszínház-V. gopera magángondnoka.
- Asboth Vilma okl. cimbalom-művész.
- Bahnert József orsz. magy. kir. zeneakadémiai végzett áll. tan. tanár, Liszt Ferenc volt növendéke.
- Balassa Kálmán orsz. m. kir. zeneakad. végzett hegedűművész, a m. kir. opera és filharmoniai társaság tagja, Joachim volt növendéke.
- Bárdossy Irén a bécsi konzervatorium oklevelet nyert ének-művész, a m. kir. opera ének-művésze, az orsz. színész-egyesület énektanára.
- Banngartner Károly a m. kir. opera és filharmoniai társaság tagja.
- Czecczelich Benő áll. kép. okl. zenetanár, a Budai Zeneakadémia tanára.
- Danziger Antal a m. kir. opera, a filharmoniai társaság és a Grünfeld-Bürger vonós-együttes tagja.
- Fenyves Sándor konzerv. tanár, hegedűművész.
- Farkas Arnold orsz. magy. kir. zeneakadémiai végzett hegedűművész.
- Förster Ferenc a m. kir. opera és filharmoniai társaság tagja.
- Grossfeld J. Henry angol nyelv-tanár.
- Gyöző Lajos a Vicszínház művésze (poetika és szavalás).
- Hlektsch Richárd hárfaművész.
- Horovitz Ede a m. kir. opera- és filharmoniai társaság tagja.
- Lovas Izso tanár, igazgató-tulajdonos.
- László Albert székesszévi okleveles nyelvtanár, a Magyar Tudományegyesület rektori hivatalának hivatalos fordítója.
- Morawcher Hugó orsz. zeneakadémiai m. kir. oklevelet nyert tanár, zeneszerző, ev. főgy. tanár.
- Sárkányé Elster Gizella áll. képzett zenetanár.
- Schuller Irma okl. zenetanár.
- Touka István okleveles zenetanár.
- Peitri Henrik országos magyar kir. zeneakadémiai művészi oklevelet nyert tanár, a magy. kir. opera és a filharmoniai társaság tagja, a Budai Zeneakadémia tanára.
- Prasky Ferenc a magyar kir. opera és a filharmoniai társaság tagja.
- Velten Ferenc a magyar kir. opera és a filharmoniai társaság tagja.

Prospektus ingyen kapható az összes zenemű-kereskedésekben és hangszerüzletekben.

Szegénysorsu intelligens gyermekek fél- esetleg egész tandíjmentességben részesülhetnek.

ŐS-BUDAVÁRA

Friedman A. igazgató.

Még csak 2 nap! Még csak 2 nap!

Ma szombaton, szeptember 7-én!

a nagy szüreti és bucsu-ünnepély

második napja. — A nagy varieté színpadon díszelőadás.

THE CUBANS

A gyönyörű szép kubai asszony és a többi világhírű attrakció.

A nagy nemzetközi női díjbirkózó-verseny

22-ik napja.

Mérkőzések és döntőmérkőzések a 2000 kor. díjért és az 1907. évi világbajnokságért.

Parisiana: Még csak rövid ideig „AZ ÁGY.”

Moulin Rouge, Kinematograph színház, Fontaine Lumineuse stb., stb.

Belépődíj este 9 óráig 60 fillér, azontúl 1 kor.

Kedvezményes jegyek a főz-dekben kaphatók.

Holnap vasárnap nagy szüreti ünnepély! UTOLSÓ N.A.P! A birkózóverseny díjainak kiosztása.

20 korona helyett most — csak 2 korona . . .

Soha nem létezett olcsóság képekben!

- II. Rákóczi Ferenc szabadságharcos 1703-1711. 94 cm. magas, 68 cm. szélességben.
- A Magyar Szabadságharc Apotheosisa. 94 cm. magas, 68 cm. szélességben.
- Zrínyi Ilona hőstette Munkács várának védelmében 1688. 94 cm. magas, 68 cm. szélességben.
- A Magyar Szent Korona elrablása a Vésztóvárban 1440. 94 cm. magas, 68 cm. szélességben.
- II. Rákóczi Ferenc zászlóváltása Beregszász város piactéren 1703. tavaszán. 80 cm. magas, 73 cm. szélességben.
- Boockai István szabadságharcos 1699-ban. 94 cm. magas, 68 cm. szélességben.
- II. Rákóczi Ferenc diadala. 94 cm. magas, 78 cm. szélességben.
- Krisztus Urunk a keresztfán. 100 cm. magas, 78 cm. szélességben.
- A Magyar Heroszténység Jubileuma. 94 cm. magas, 78 cm. szélességben.

Eddig 20 koronába került egy-egy kép, most csak két koronáért adom a lap tisztelt olvasóinak.

Két korona utáni vásárlás ellen bármely képet elküldöm a t. megrendelő címére, melyet — ha esetleg nem tevesz, — (ami lehetőleg) közzéad magamat a képet vissza venni, és az összeget vissza küldeni.

Ajánlatos gyorsan rendelni, — mert a n. é. közönségnek nem igen lesz alkalma ily pompás képekhez — ilyen potom áron jutni.

Megrendelések és postautalványok címezendők: Leuchtman Ármán, Debrecen

József főherceg-utca 10. sz.

Cimbalnok,

legjobb szabaddalmazott acél belső szerkezettel, melynek hangját, hangtartását más gyártmány meg sem közelíthetik részletfűzetésre is legmosz-zsebb menő jóállású kóborok. Fonográfok, gramofonok, hegedűk, tyúlok, ceterák, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kétféle elismert fő munkáért. Árjegyzék ingyen küld.

Mogyoróssy Gyula m. kir. szab. hangszergyára Bpest, VIII., Rákóczi-ut 71. Telefon: 38-20.

Szavatosság minden irányban

„Rafael” fényképnagyító és festészeti műterme BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 28/a.

Ajánlja fényképnagyításait

akármilyen fénykép után, legszebb kivitelben 55-68 centiméter nagyságban: Diszes paszpartuban 5 K-ért. Olajban színesen 10 K-ért. A kép teljes hasonlatosságáért szavatolunk. Kívánatra küldünk árjegyzéket. Számtalan elismerő- | Képviselek fizetéssel vel szakemberektől. | mindenütt felvételnek.

E téren első helyen állunk.

Gyermek-harisnyák

intézeti Kelengyékhez 10047

rendkívül előnyös árakban

Lukács M. IV. Kigő-u. 5. (Klotild-palota)

a „Harisnyavilág”-hoz

Vértess-féle sóborszesz Minden házban szükséges.

Csak Rogátsy-boraxot vásároljunk.

A KI

arcát, testét, kezét üdén, tisztán, rózsásan és egészségesen akarja megtartani, az használjon állandóan csakis

ROGÁTSY-féle MAGYAR PIPERE BORAXOT,

mely mint testápoló és szépítő szer felülmulatlan, hatása biztos és gyors.

Ráncot, baráz lát, máj-foltot, mitesszert, pör-senést, kiütést, szep-öt, bőrhámlást stb. az arcról eltávolít.

Üde, bájos, ifju, hamvas, tiszta arcz ni kölcsönöz. Rovar-csipés ellen kitűnő.

Test és bizbadást, szemgyú adást, seb-vedést stb. rögön gy-gyit. fog és szájo-pásnál a fogat fehérit, az ájbízt eltávolítja.

Gyermekápolásnál elősegíti a vérkerin-gést, edzi a testet és elmulasztja a kipá-lást. Nyaralásnál fertőt-leníti s puhítja a talajjzét

Fehérnemű mosásnál vaki ó tehérséget ad. Vasalásnál simítja és fé-nyesíti a fehérneműt.

Egy doboz ára 30 és 75 f. 10 nagy doboz vidékre bérn.

Magyar Píper Borax-Crém 1 tégely 1 kor.

Magyar Píper Borax-Szappan 1 drb 80 fill.

Kapható minden gyógytárban, drogeriában és fűszerüzletben vagy az egyedüli gyártónál:

ROGÁTSY KÁLMÁN drogueria BUDAPEST VII., Rákóczi-ut 10.

Figyeljünk a „ROGÁTSY” névre.

Csak Rogátsy-féle boraxot fgdjunk el.

Egész finom

ferőtűnyöket, felöltőket, téllakabátot, felöltőt francia-, angol- és hazai szöveteiből. 28 forintos szalon, Ferenc József, frakk- és szakköltőket a legfinomabb krep- vagy himalaja-szövetekből. Budapesti évi lakóknak kedvezményes évi részletekre is. 4 öltény készpénz rendelésnél szabásukat nagy mintagyűjteményről vidékre is küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydíófa-u. 3.

Mechlovits és Fái

Magy. kir. szabadalmazott mindkét felén hordható felöltők egyedüli készítői. Esüköpeny és divatfelöltő egyben.

Budapest, V., Váci-körút 76. Telefon 37-48. sz.

Mechlovits és Fái-féle!

Magy. kir. szabadalmazott mindkét felén hordható felöltők egyedüli készítői. Esüköpeny és divatfelöltő egyben.

Budapest, V., Váci-körút 76. Telefon 37-48. sz.

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jel-
lege alatt küldenek a Kiadóhivatalba,
ne tessék eredeti okiratokat mellékelni,
mert érettség semmiféle felelősséget
nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket,
melyeket az apróhirdetés megjelenésé-
től számított négy hét alatt címzett-
jüktől el nem vész, a Kiadóhivatal meg-
semmisíti.

Apróhirdetéseket

központi irodákban s er-
deit nyugta mellett még a
következő főkönban lehet
földelni:

I. kerület.

Vár Polatschek Lajos do-
hánytörzséje, Stark Ferenc
könyv- és zeneműkereske-
dése, I. ker., Krisztina-tér 7.
Dohánytörzséje, Özv. Ilsvai
Józsefné tudósító és hirdetési
iroda.

II. kerület.

Fő-utca 2. sz., Toldi Lajos
könyvkereskedése.

IV. kerület.

Kálvin-tér 2., Engelmann
M. gyorstírógyőrnője, Pap-
növelde-utca 8. Stark Nán-
dor könyvkereskedése. Vam-
ház-körút 14., Győri Vilmos
dohánytörzséje, Kecskeméti-
utca 14., Szántó Mór dohány-
törzséje, Egyetem-tér 5., Özv.
Schneider Imréné dohány-
törzséje. Forenciek-tér 9.,
Szénágy Béla papírkereske-
dése. Párisi-utca 7., Tusák
Józsefné dohánytörzséje. Pe-
tőf-tér 3. Nemcsák A. J. új-
ragárdája. Vámbár-körút 6.,
Jörg Lujza dohánytörzséje.

V. kerület.

Erszébet-tér 18., Klein Armin
dohánytörzséje. Lipót-körút
28., Grosz Etel dohánytörzsé-
je. Lipót-körút 8., Schödl
Gyula dohánytörzséje és posta-
gyűjtőhely. Dorottya-utca 13.,
Well Vilmos dohánytörzséje,
Szabadság-tér, Töze-depalota.
Füred-utca 5., dohánytörzséje.
Mádor-utca 26., dohánytörzséje.
Marokói-utca 2. sz., Földes
Arminé, Váci-körút, Kann-főle
lközlekedben.

VI. kerület.

Teréz-körút 54., Breuer növ-
erek dohánytörzséje. And-
rássy-ut 48., Rohoncz Ilona
dohánytörzséje. Andrássy-ut
33., Berkovits Nándor do-
hánytörzséje. Szeressen-utca
1., Spielmann Mária dohány-
törzséje. Teréz-körút 2. sz.,
Zala Mór zeneműkereskedése,
Andrássy-ut 4., Zipsér és
König zeneműkereskedése.
Andrássy-ut 50., Özv. Reisz
J.-né dohánytörzséje. Váci-
körút 65. sz., Özv. Bleuer Ar-
minné. Andrássy-ut 28., Özv.
Steiner Ignacné dohánytörzsé-
je. Teréz-körút 30., Práger
Cecilia dohánytörzséje.
Szendy-utca 17. sz., Woltitz
Jenny dohánytörzséje.

VII. kerület.

Aréna-ut 44., Gang Adolf pa-
pírkörökösége. Baross-tér
20., Özv. Grünhut Mórné do-
hánytörzséje. Rákóczi-ut 50.,
Jambrikovits dohánytörzséje.
Király-utca 1. sz., Örczy-ház,
Popper Izidorné dohánytörzsé-
je. Király-utca 69., Özv.
Schleisinger Vilmosné do-
hánytörzséje. Erzsébet-körút
2., Özv. Kális Lajosné do-
hánytörzséje. Erzsébet-körút
51., Özv. Zwilling Mórné do-
hánytörzséje. Erzsébet-körút
7., Weisz Jenőné do-
hánytörzséje. Erzsébet-körút
54., Braun Janka dohány-
törzséje, Damjanich-utca 39.,
Wellisch Miksa papírkere-
kedése.

VIII. kerület.

Muzeum-körút 18., Kernberg
Rozália dohánytörzséje. Kun-
utca és Teleki-tér sark,
Medák H. Mazó fűszerkeres-
kedő. Ulóli-ut 46. Karisch-
maroff J. dohánytörzséje.
Muzeum-körút 50., ifj. Nagel
Ottó könyvkereskedése. Jó-
zsef-körút 50., Reisz Hen-
riette dohánytörzséje. Rá-
kóczi-ut 1., Soproni V. do-
hánytörzséje. Práter-utca 19.
Szalma Aranka dohánytörzsé-
je. Baross-utca 81. szám,
Schulez Adolf dohánytörzséje.
József-körút 83. sz., Gangli
Anna dohánytörzséje. Rá-
kóczi-ut 37. sz., Kirschbaum
Edéné dohánytörzséje.

IX. kerület.

Üllői-ut 83., Richter Lipót
papírkerekedő.

X. kerület.

Kőbánya, Liget-tér 2. szám,
Novotny Irma.

Ujpest.

Arpád-utca 10., Özv. Deuchl
Teréz hírlapelárusító. István-
utca 10. sz., Márton Kálmán
nagyüzemséje. Arpád-utca 25.,
Radnai Mór. Valamint minden
Hirdetési iroda.

Házasság

Házasságokat
ingyen közvetít. „Házasu-
landók Újságja". Budapest,
Lilium-utca 51. Kérjen mu-
tatványszámot. 10059

Allást keresők

A t. c. gazdaközönség
és iparvállalkozók figyelmé-
be ajánlom 1884 óta fenn-
álló gazdasági és iparsze-
mélvélőket elhelyező irodá-
mat. Gazdatiszok, gépészek,
kovácsok, molnások, szesz-
főzők, kertészek, kezesek
és felelősökkel, főnökökkel
díjmentesen elhelyeztetek.
Krakauer Armin, VI., Nagy-
mező-utca 25. szám. Telefon
94-76. 10.003

Betöltendő állások

Hírlap-expeditioha
e y tanulól ir. féléve ik. Cim a
kiadóhivatalban.

Ügynökök

helyben és vidéken, kik sor-
jegyek eladásával foglalkozni
őhajtanak jelentkezzenek az
„Unió" bank részvényszerésznél.
Budapest, Rákóczi-ut 64. 21002

Kastélyfelügyelői,
portási, házfelügyelői, hiva-
talszolgái, ellenőri, rakár-
noki állások mindig olvas-
tók az Országos Pályázati
Közlönyben. Mutatványszám
ingyen. Budapest, Nap-utca
13. szám. 20901

**Állást és mellék-
foglalkozást keresők**
ingy. jövedelmező keresetre tanu-
nek szert törvényileg engedélyez-
zett sorsjegyek eladásával, amely
által 10-30 Koronáig
naponta könnyen kereshet-
nek. Ajánlatok Budapest, Főposta-
tér 297. 20002

Asztalos-

tanonc teljes ellátásra félé-
vetik vagy fizetésre. Dukesz
Imre asztalosmester, Váci-
körút 64. sz. 24000

Tanulóleány

széttéssel, csiszolóshoz arany-
miveséssel félévetik. Váci-
körút 10. II. 13. 21501

Ügynökök

helyben és vidéken, kik sor-
jegyek eladásával foglalkozni
őhajtanak jelentkezzenek az
„Unió" bank részvényszerésznél. Buda-
pest, Rákóczi-ut 64. 20567

Tanonc

széttéssel, aranymiveséssel fél-
vetik. Váci-körút 10. II. 13.

Szénkihordók

Állandó alkalmazást nyerni-
nek havi 110 kor fizetéssel
és 150 kor. biztosítékkal a
Guttman Testvérek közszén-
bányái raktárában, Podma-
niczky-utca. 21002

Állástkeresőknek
ingyen küldetik az összes ál-
lásokkal tartalmazó Országos
Pályázati Közöny mutatvány-
száma. Budapest, Nap-utca
13. sz. 20901

Kertész

nős, trádalomba jó fizetéssel ke-
restetik. — Krakauer, Nagymező-
utca 25. szám. 134

Oktatás

Gimnáziumi,

real, kereskedelmi, polgári,
egyéves önkéntességi, bár-
mely érettségi vizsga letové-
séhez igényelt tantárgyakból
legjobb módszer szerint tanít
és tanított kitűnő filológus és
matematikus. Egyenkénti
oktatás. Tanítványok csak
korlátolt számban vétetnek
fel. A bántulatos eredménye-
ket igazoló okiratok e la-
kásban megtekinthetők. Golt-
tein Henrik, Budapest, VII.,
Damjanich-utca 39., II. em.
10. ajtó. 10.020

Stenográfia

Budapest legnagyobb és
legkedveltebb gyorsíró-
iskolája a
„STENOGRÁFIA"
országos Gabelsberger
magyar, német gyorsíró
és gépíriskola.
Kereskedelmi szak-
tantárgyak.
VII., Kazinczy-utca 8. I. em.
(Össze nem tévesztendő a
Kazinczy-utca 3-as szám
alatti Stolca-rendszerű is-
kolával.) 10.021

Vizsgázók!

polgári, gimnáziumi magánviz-
gára előkészít (bütyköket is). „Ke-
rekész" Almássy-tér 16. 21000

Zongoraórákat,

alapos tanítás mellett jutá-
nyosan vállalok. Cim a ki-
adóhivatalban. 17815

Gabelsberger-

Markovits-rendszerű magyar-
nyelmit levelező és vita-gyora-
lásat, gépiéret, az összes
használatban levő rendszer-
ben, biztos sikerral tanulhat
a „Merkur"-tanfolyamon, Ha-
jós-utca 15. szám. (Andrássy-
ut közelében.) Tanítás egész
nap, általában levőknek egész
este 10 óráig. Ingyenes állás-
közvetítő és gyakorlati órák.
Igen mérsékelt tandíj, mely
kiseb részletekben törlesz-
telhető. Nyilvános vizsgák. Je-
lentkezés neponként. Kérjen
tájékoztatót. 137

Butor

Háló és ebédlő
garnitúrák, csillárok, réz-
ágyak, szőnyegdínyvok, írda-
li berendezések, pénzeszek-
renyeket, olcsón eladok. Be-
raktározási Vállalat Buda-
pest, Gerőczy-utca 2. Bol-
szám 11.

Nagy gramofon

melynek eredeti ára 210 frt
volt, vendéglős óhajta kicsón
eladni. Megtekinthető az
Amerikai Oránál, József-
körút 11. 22002

Lakás

Magános hölgnél
csinosan burtozott egy-
másban nyitó szoba min-
den kényelemmel ellátva
nérsékelten ában azonnal
kandó Teréz-körút 7. II.
4. szám.

Lakást,

burtozott szobát, bármely
célra, berendezéssel is, minden-
féle berheltyiséget gyorsan
csokely díjért kövevő a lakás-
börheltyiség közvevő
csak V. Gresham palota
Mérleg-utca 2. Telefon
81-08. Minden bérheltyiség
nyilvános. Prima referenciák.
Börtozóknek és bérloknek teljes
garancia. 114

Elegánsan

burtozott kétáblakos utcai
szoba, lépcsőházi bejárattal,
kiadó. VIII., Rákóczi-ut 49.
III. 22.

Szeptember végén jelenik meg a

FIDIBUSZ
Bolti ára 1 kor. 50 fill.
Mindenké, aki a FIDIBUSZ-ra legalább félévre előfizet,
ingyen kapja a FIDIBUSZ díszes naptárát.
A FIDIBUSZ előfizetési árai:
Egész évre 6 korona.
Félévre 3 korona.
Negyedévre 1 kor. 50 fill.
Egygyes szám ára 5 krajcár.
A FIDIBUSZ kiadóhivatala.

Butorúvar.

Teljes lakberendezések készpén-
zért és kedvező részletfizetésre,
nem felemelt ában kaphatók.
Schwarz István és testvére, Kártya-
mester és butorkereskedőnői,
Budapest, Rákóczi-utca 37. sz. Ár-
jegyzék 60 fillér.

Lakótársnő

kerestetik fiatal leány mellé
teljes ellátással és zongora-
használatlall. Király-utca 28.
III. 54. 205

Lakások

és bolthelyiség, kicsob-na-
gyobbak, kiadók. József-kör-
út 66., Király-utca 87., Ga-
ray-tér 14., Madách-utca 30.
20001

Ingatlan

Villát,
vagy családi házat keresek
megvételre az Andrássy-ut
végén vagy környékén.
Részletes leirással s a legol-
csobb ár megjelölésével el-
látott ajánlatok o lap kiadó-
jába körtnek „Magános"
jellege alatt. 99

Pénz

Állami és városi
fizetvelőknek, tanároknak és
tanítóknak októberi illetm-
nyei kézes nélkül azonnal
folyósíttatja Pless A. Rákóczi-ut
64. III. 124

Pénzkölcsön.

nem reklám, van szövetkezet-
em, amely bárom nap alatt
folyósít fizetvelőknek, ke-
reskedőknek, iparosoknak,
vasutasoknak, a vidékre is,
könnyű törlesztésre. Singer,
VI. ker., O-utca 39. szám,
Budapest. Válaszbélyeg. 152

Kézpénzkölcsönt

tiszességes uton adatlunk, le-
hetőleg rövid uton, minden
rendes foglalkozású, hitelké-
pes egyéneknek, olcsó ka-
matra, heti egy korona tör-
lesztésre, kezes nélkül, ha
kezesre volna szükség, azt is
szerzünk. Általános hitel-
szerző vállalat, bejegyzett
cég, Dohány-utca 90. 17590

Pénzkölcsönt

300 koronáig, hivatalnokok-
nak, kereskedőknek, ipar-
osoknak, segédöknek, gyá-
riknak, vidékre is, kezes
nélkül, ugyszintén házra,
földre is. Singer, Huszár-
utca 1. Válaszbélyeg. 153

Személyhitelt

magánpénzt, kezes nélkül is,
24 óra alatt megszerzek 1-2
-3 havi lejárrall. Bankköl-
csönt 3 nap alatt, havi vagy
negyedévi törlesztéssel, rész-
vénytársaságtól, nem szövet-
kezettől. Márton, Rottenbil-
ler-utca 12., I. 14 szám. Te-
lefonszám 84-66. Betábláz-
sokat házra, földre, telekre,
II., III. helyre is két nap
alatt elintézek olcsó ka-
matra. 10.005

Gyors

pénzkölcsönt váltóra aznap kész-
készt Pless A. Rákóczi-ut 64.
III. 21. 125

Különféle

Óra és ékszer
javítását olcsón és jól elvál-
lál az Amerikai Orán. Minden
órajavítás 50 kr., 3 évi jótál-
lással. Mindennemű fonog-
raf, gramofon-javítás ol-
csón. Longis Watch Parlo-
phon Co. VIII., József-körút
11. Budapest. 22001

30 korona

finom szövetből divatos
férfijöltény vagy féltöltő
mérték után remek sza-
bás és finom kivitelben
„Hazai Versenyszabóság"
Budapest, VII., Thköly-
(Csömöri)-ut 3. szám
I. em. — Vidékre min-
ták bérmentve.

Szülésznő

23 évi gyakorlattal, masszí-
rozónő tanácsokkal szolgál,
masszizozást elvállal. Király-
utca 87. 17654

Egy háztartásban so

hiányozzék a hírne-
ves Majthényi-féle
„Diadal"-sósórszesz
mely gyógyhatásánál fogva
felülmúlja az összes forgal-
omban levő hasonló készítménye-
ket. Egy kisértet meggyőz
mindenké ezen áldásos házi-
szer kiváló tulajdonságairól.
Kis üveg ára — 40 fill.
Közép „ — 90 „
Nagy „ — 150 „
Főraktár:
Majthényi Béla
droguistánál
Budapest, IX., Vámbár-körút 15.

Urak!

Fel a szemekkel!
A világon egyedülálló magánkeze-
lés, a férfior azonnali helyre-
állítására a **Dr. Lückesch**
Floricitin-tabletták
által. Jótállás 3-szoros. Minta és
oktatási füzetke 4.40 fillér.
Kapható minden gyógytárban és
droguériában, vagy a Dresdener
Bot. Laboratorium G. m. b. H.
székhelyénél iródnja által
E. Than, Wien, III., Postfach 5.
10100a

FIDIBUSZ

1905-1906. évt teljes 67-
fordozma megjelenést dísz-
kötetben. 300-nál több rajz,
4 teljes regény, témérdek hu-
moros elbeszélés, vers, jó-
ízű tréfás apróság stb.
Ára 5 korona.
Megrendelhető a FIDIBUSZ kiadó-
hivatalában Budapest, VIII.,
Röck Szilárd-utca 9. sz.
továbbá minden könyv- és papír-
kereskedésben, valamint az összes
hírlapelárusítóknál vagy Budape-
sten nint vidéken. — Kévéházak,
 kaszinók, társas- és olvasóköri-
k 15 százalék engedménnyel része-
sülnek.

Női óvszer.

Női orvosok által kipróbálva,
nagyon megbízható és soha nem
mondja fel a szolgálatot

Melussa-Ovale.

Mi ta oktatással együtt K. 2.40.
Kapható minden gyógytárban
és droguériában, vagy a Dres-
dener Bot. Laboratorium G. m.
b. H. székhelyénél iródnja által
E. Than, Wien, III., Postfach 5.
10010

Cimbalom-tanítónő

tanít kitűnő módszer szerint
kötőből, vagy cigánytanár né-
rsékelten, vagy saját lakásán
alatt házon kívül. 9 rom hónap
alatt biztos eredmény. VII.,
Gyóda-utca 19 - III. em. 32. 663

35 korona

egy divatos férfijöltény vagy
féltöltő mérték után remek
szabásban, finom gyapjú-
szövetből.

FRIED ARMIN

szabómesternél Budapest,
Váci-körút 39/E. Vidékre
minták bérmentve. Három
öltöny rendelésnél éven vasalt
joggal ellátott szabászmű-
költésgezen adatlalok.

Uj rendszerű BUTORHITEL.

Butorok esküsz a legjobb
kivitelben kaphatók kézpénzért
v. banknál törleszthető részletre
BALÁZS ÉS TÁRSA butorkészítésben
Budapest VI. Góvay-utca 3. szám.
Váci-körút mellett.
A vásárló butorokértékét egy
bank fizeti nekünk ki, a vevő
tehát a banknak maradványa mi-
attal a butor mindenkéint kez-
pénz-ában szánhatjuk.
A bankkölcsönt sem részjegyzés
sem egyéb költés nem terheli.

Magyar Otthon

PENZIÓ
VIII Főherceg Sándor-u. 30

Elsőrangú szigoruan esza-
ládi otthon. Mérsékelt árak.
Kitűnő és olcsó konyha.

Képviselők

Művészek

Írók

Családok

Tanulók

Magánosok

kedvelt és állandóan párt-
fogott otthona.

Villanyvilágítás. Rézágnyak.

Tűkrös szekrényök.

FÜRDŐK. LIFT.